

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə hesabatları

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
Maliyyə hesabatları

Mündəricat

	Səhifə
Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətinin bəyanı	1
Müstəqil auditor rəyi	2 - 3
Maliyyə vəziyyəti barədə hesabat	4
Məcmu gəlir haqqında hesabat	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7
Maliyyə hesabatlarına dair qeydlər	8 - 58

**Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətinin böyanı
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə**

Rəhbərlik, 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank") maliyyə vəziyyəti, əməliyyat nəticələri, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri əks etdirən Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına ("MHBS") uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Mühasibat siyasətlərini daxil etməklə məlumatların məqsəduyğun, etibarlı, müqayisə edilə bilən və başa düşülən təqdim edilməsi;
- İstifadəçilərin bankın maliyyə vəziyyəti və nəticələrinə təsir edə biləcək xüsusi əməliyyatların, digər hadisələrin və şərtlərin anlaması üçün MHBS standartlarının xüsusi tələblərinə uyğun olması yetərli olmadığı halda əlavə açıqlamaların verilməsi; və
- Bank fəaliyyətini davamlılıq prinsipi əsasında davam etdirməsinin qiymətləndirilməsi.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Qanunla müəyyən edilmiş mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Qrupun aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə olan maliyyə hesabatları 30 aprel 2021-ci il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmiş və imzalanmışdır:

Mahir Nəcəfov

İdarə Heyətinin Sədri

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Elsən Səfərov

Maliyyə Direktoru

Grant Thornton

An instinct for growth™

Grant Thornton Azerbaijan

Damirchi Tower
22nd floor
37 Khojall Avenue
Baku, Azerbaijan

T +994 12 4047537

+994 12 4047538

F +994 12 4047543

E info@az.gt.com

www.granthornton.az

Müstəqil auditor rəyi

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin səhmdarlarına

Maliyyə Hesabatlarının Yoxlanmasına dair Hesabat

Rəy

Biz, Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank") 31 dekabr 2020-ci il tarixinə olan maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin icmalı daxil olmaqla maliyyə hesabatlarına qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını aparmışıq.

Bizim rəyimizcə maliyyə hesabatları Bankın 31 Dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq düzgün və ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparmışıq. Bu standartlar çərçivəsində nəzərdə tutulan öhdəliklərimiz hesabatımızın Maliyyə Hesabatları üzrə Auditorların Öhdəlikləri bölməsində əks olunmuşdur. Biz Peşəkar Mühasiblərin Etik Məcəlləsi üzrə Beynəlxalq Etik Standartları Şurasının (IESBA) prinsiplərinə uyğun olaraq Bankdan ayrılıq və digər əxlaq öhdəliklərimizi bu rəblər və IESBA Kodeksi əsasında həyata keçirmişik. Biz rəyimizin əsasını təşkil edən yetərli və müvafiq audit dəlilləri əldə etdiyimizi hesab edirik.

Rəhbərliyin və maliyyə hesabatları üzrə məsul tərəflərin öhdəlikləri

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə və maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya səhlərdən qaynaqlanan əhəmiyyətli təhriflərin qarşısının alınması məqsədi ilə rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sisteminin təşkil edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatları hazırlayarkən rəhbərlik Bankın daimilik prinsipi əsasında işini davam etdirmə potensialını qiymətləndirmək, müvafiq olduqda daimilik prinsipi ilə bağlı məsələləri açıqlamaq və rəhbərlik Bankı ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq istəyəndə, yaxud bunu etmək üçün real seçimi olmayanadək hesabatlılığın daimilik prinsipindən istifadə etmək üzrə məsuliyyət daşıyır.

İdarəçilik üzrə məsul tərəflər Bankın maliyyə hesabatvermə prosesinə nəzarət etmə öhdəliyi daşıyır.

Müstəqil auditor rəyi (davamı)

Maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorların öhdəlikləri

Bizim məqsədimiz bütövlükdə maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhlərdən dolayı əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmadığına təminat vermək və rəyimizi əks etdirən auditor hesabatı təqdim etməkdir. Təminat olduqca önəmli olsa da, Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit yoxlamasının hər zaman mövcud olan təhrifləri aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhlədən yaranı bilər və ayrı-ayrılıqda və ya ümumilikdə istifadəçilərin maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlara təsir göstərə biləcəyi gözləniləndə əhəmiyyətli hesab olunur.

Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparılan audit yoxlamasının bir hissəsi kimi biz audit prosesində peşəkar mühakimə və peşəkar skeptisizm prinsipi tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtalaşdırma və ya səhlərdən irəli gələn ciddi təhrif risklərini aşkarlayır və təhlil edir, bu risklərə cavab verən audit prosedurları hazırlayır və icra edir və rəyimiz üçün əsas təşkil edəcək kafi və müvafiq dəlil toplayırıq. Saxtakarlıqdan irəli gələn ciddi təhrifləri aşkarlamama riski səhlərdən qaynaqlanan riskdən daha yüksəkdir, belə ki saxtakarlıq əlbir olma, saxtalaşdırma, məqsədli buraxma, təhrif və ya daxili nəzarətin yetərsizliyi kimi hallarla əlaqəli olur.
- Mövcud şərtlərdə müvafiq olacaq, lakin Bankın daxili nəzarətinin səmərəliliyi ilə bağlı rəy bildirmək məqsədi daşımayan audit prosedurları hazırlamaq üçün auditə müvafiq daxili nəzarət haqqında anlayış əldə edirik.
- İstifadə olunan uçot siyasətlərinin, uçot mülahizələrinin və rəhbərlik tərəfindən açıqlanan əlaqədar məlumatların müvafiqliyini təhlil edirik.
- Rəhbərliyin uçotun davamlılıq prinsipindən istifadəsinin müvafiqliyinə və Bankın davamlılıq prinsipini davam etdirmə imkanına dair ciddi şübhələr yarada biləcək hadisə və ya şərtlərlə əlaqədar ciddi qeyri-müəyyənliyin olub olmaması ilə bağlı əldə edilmiş dəlillər əsasında yekun rəy bildiririk. Bizim yekun rəyimizdə ciddi qeyri-müəyyənlik mövcuddur deyilsə, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarında əlaqədar məlumatlara diqqət çəkməyimiz, yaxud da bu cür məlumatlar müvafiq olmazsa, rəyimizi dəyişdirməyimiz tələb olunur. Bizim yekun rəylərimiz auditor hesabatımızın hazırlanma tarixinədək əldə edilmiş audit dəlillərinə əsaslanır. Bununla belə, gələcək hadisə və şərtlər Bankın işində davamlılıq prinsipini poza bilər.
- Maliyyə hesabatlarının, o cümlədən açıqlanan məlumatların ümumi təqdimatı, strukturu və məzmunu, həmçinin hesabatların obyektiv təqdimatının əsasını təşkil edən başlıca əqd və hadisələri əks etdirib etdirmədiyini təhlil edirik.

Biz auditin və mühüm audit tapıntılarının, o cümlədən audit yoxlaması zamanı daxili nəzarətdə aşkarladığımız mühüm çatışmazlıqların nəzərdə tutulan əhatə dairəsi və zamanlaması ilə bağlı idarəetmə üzrə məsul tərəflərə əlaqədar oluruq.

Grant Thornton
Bakı, Azərbaycan Respublikası
Tarix: 30 Aprel, 2021

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə vəziyyəti barədə hesabat
31 Dekabr 2020-ci il tarixi üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	2020 AZN	2019 AZN
Aktivlər			
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	5	37,352	35,302
Digər banklardakı pul vəsaitləri	7	43,596	38,472
Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	8	539,186	533,964
Əmlak, avadanlıq və Aktivlərdən istifadə hüququ	9	8,462	7,107
Qeyri-maddi aktivlər		1,589	1,287
Digər aktivlər	10	6,946	6,787
Cəmi aktivlər		637,131	622,919
Öhdəliklər			
Bank və maliyyə təşkilatlarından kredit və depozitlər	11	39,627	37,585
Müştərilərdən alınmış depozitlər	12	431,252	471,451
Digər öhdəliklər	13	6,761	7,805
Cəmi öhdəliklər		477,640	516,841
Kapital			
Nizamnamə kapitalı	14	154,601	104,601
Bölüşdürülməmiş mənfəət		4,890	1,477
Cəmi kapital		159,491	106,078
Cəmi kapital və öhdəliklər		637,131	622,919

31 dekabr 2020-ci ildə tamamlanmış ilin maliyyə hesabatları 30 aprel 2021-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmiş və aşağıdakılar tərəfindən onların adından imzalanmışdır:

Mahir Nəcəfov
İdarə heyətinin sədri

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Elsən Səltrova
Maliyyə direktoru

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Məcmu gəlir haqqında hesabat

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə

(min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	2020 AZN	2019 AZN
Faiz gəlirləri	15	34,770	38,234
Faiz xərcləri	15	(19,686)	(12,866)
Xalis faiz gəlirləri	15	15,084	25,368
Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar üzrə ehtimal edilən zərərlər üçün ayrılmış ehtiyat	8.1	2,628	(1,528)
Ehtimal edilən zərərlər üzrə ehtiyatlardan sonra faiz gəlirləri		17,712	23,840
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir	16	4,276	5,054
Haqq və komissiya gəlirləri	17	9,753	16,117
Haqq və komissiya xərcləri	18	(3,865)	(4,872)
Əməliyyat gəlirləri		27,876	40,139
Digər gəlirlər	19	34	20
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	20	(2,414)	(1,628)
İnzibati və ümumi xərclər	21	(20,633)	(27,384)
Vergidən əvvəlki illik mənfəət		4,863	11,147
Mənfəət vergisi	22	(1,450)	(2,339)
İllik mənfəət		3,413	8,808
Digər məcmu gəlirlər		-	-
II üzrə cəmi məcmu gəlir		3,413	8,808
Bankın sahiblərinə aid olan, əsas və azaldılmış bir səhm üzrə qazanc (hər səhmə manatla ifadə olunur)	29	3.40	12.97

1 - 30-cu qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı AZN	Bölüşdürülməmiş mənfəət AZN	Cəmi kapital AZN
31 dekabr 2018-ci il tarixinə qalıq	104,601	8,669	113,270
Nizamnamə kapitalının buraxılışı	-	(16,000)	(16,000)
Səhmdarlarla əməliyyatlar	-	(16,000)	(16,000)
İllik mənfəət	-	8,808	8,808
Cəmi məcmu gəlir	-	8,808	8,808
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq	104,601	1,477	106,078
Nizamnamə kapitalına əlavə	50,000	-	50,000
Səhmdarlarla əməliyyatlar	50,000	-	50,000
İllik mənfəət	-	3,413	3,413
Cəmi məcmu gəlir	-	3,413	3,413
31 dekabr 2020-cu il tarixinə qalıq	154,601	4,890	159,491

1 - 30-cu qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	2020 AZN	2019 AZN
Əməliyyat fəaliyyətləri üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Vergidən əvvəlki mənfəət		4,863	11,147
Düzəlişlər:			
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	20	2,414	1,628
Mülk və avadanlıqların silinməsindən qazanc		(5)	(7)
Digər banklarla hesablama üzrə ehtimal edilən zərərlər üçün ayrılmış ehtiyat	7	51	263
Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar üzrə ehtimal edilən zərərlər üçün ayrılmış ehtiyat	8.1	(2,628)	1,528
		<u>4,695</u>	<u>14,559</u>
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
Mərkəzi Bankda məcburi minimal ehtiyat depoziti		(191)	486
Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar		(2,594)	16,635
Digər aktivlər		511	(1,659)
Müştərilərdən alınmış depozitlər		(40,199)	5,340
Digər öhdəliklər		(4,402)	1,530
Əməliyyatlardan əldə edilmiş/(isufadə edilmiş) pul vəsaitləri		(42,180)	36,891
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(2,120)	(4,750)
Əməliyyatlardan əldə edilmiş xalis pul vəsaiti		<u>(44,300)</u>	<u>32,141</u>
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitinin hərəkəti			
Əmlak və avadanlığın alınması		(268)	(1,742)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması		(452)	(678)
Əmlak və avadanlığın silinməsindən əldə edilən satış gəlirləri		12	11
İnvestisiya fəaliyyətindən istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		<u>(708)</u>	<u>(2,409)</u>
Maliyyə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitinin hərəkəti			
Bank və maliyyə institutlarından kredit və depozitlər		2,042	(3,225)
Səhmdar kapitalında artım		50,000	-
Ödənilmiş dividendlər		-	(16,000)
Maliyyə fəaliyyətindən istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		<u>52,042</u>	<u>(19,225)</u>
Pul vəsaiti və ekvivalentlərində xalis fərq		7,034	10,507
İlin əvvəlinə pul vəsaiti və ekvivalentləri		70,299	59,792
İlin sonuna pul vəsaiti və pul vəsaiti ekvivalentləri	6	<u>77,333</u>	<u>70,299</u>

1- 30-cu qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə

(min Azərbaycan manatı ilə)

1 Təqdimat

1.1 Hüquqi status və əməliyyatların xarakteri

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ("Bank") 6 yanvar 1994-cü il tarixində təsis edilib və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən verilmiş 175 saylı kommersiya bankı lisenziyasına malikdir. Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Mərkəzi Bankı tərəfindən tənzimlənir. 31 dekabr 2020-ci il tarixində qeydiyyatdan keçmiş ünvanı Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri AZ 1110, Həsən Əliyev küçəsi 131A-dır.

Bankın əsas fəaliyyəti hüquqi və fiziki şəxslərə bank kommersiya xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. Bankın beş filialı və bir xidmət məntəqəsi var. Bank 54 (2019: 53) bankomatdan ibarət şəbəkəni idarə edir. 2020-ci ilin 31 dekabr tarixinə olan məlumata əsasən, bankın 172 (2019: 176 əməkdaş) əməkdaşı vardır.

31 dekabr 2020-ci və 2019-ci il tarixlərində aşağıdakı səhmdarlar bankın buraxılmış səhmlərinə sahib olmuşlar:

	2020 %	2019 %
VIP Aviasiya Xidmətləri Şirkəti MMC	15.217	15.217
Həmzəyeva Zərifə Kamil qızı	84.466	84.466
Əhmədova Elvira İsmayıl qızı	0.3170	0.3170
	100.00	100.00

2 MHBS-ə uyğunluq haqqında bəyanat

Bu maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları (MHBS) əsasında hazırlanmışdır. ARMB Reqlamentinin tələb etdiyi əlavə məlumatlar müvafiq olaraq daxil edilmişdir. Bundan əlavə, bu maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilən mühəsibat uçotu siyasəti 31 dekabr 2019-cü il tarixində başa çatan il üzrə maliyyə hesabatlarında tətbiq edilən təbiiqlərə uyğun gəlir.

3 Standartlar, mövcud standartların şərh və standartlara düzəlişlər

3.1 Standartlar, 2020-ci ildə qüvvədə olan mövcud standartların şərh və standartlara düzəlişlər

Müvafiq yeni standartlardan sonra, 1 yanvar 2020-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrü üçün qüvvədə olan mövcud standartlara MHBSK tərəfindən reviziya və düzəlişlər edilmiş və Bank tərəfindən qəbul edilmişdir. MHBS-lərə olan bu düzəlişlərin tətbiqi cari ilin hesabatda verilmiş məbləğlərinə heç bir ciddi təsir göstərməmişdir, lakin Bankın gələcək əməliyyatlarının uçotuna təsir edə bilər.

Yeni və yenilənmiş MHBS-lər	Tarixdən başlayaraq qüvvədə olacaq
MHBS Standartlarında Konseptual Çərçivəyə olan İstinadlara Dəyişikliklər	1 Yanvar 2020-ci il
Müəssisənin Tərfi - MHBS 3 Müəssisə Birləşmələrinə dəyişikliklər	1 Yanvar 2020-ci il
Materialın tərfi (1 №-li MUBS və 8 №-li MUBS-a düzəlişlər)	1 Yanvar 2020-ci il
Faiz etolonunun düzəldilməsi (MHBS 9, MUBS 39 və MHBS 7-də dəyişikliklər)	1 Yanvar 2020-ci il
Covid-19 ilə əlaqəli Kirayə Güzəştləri (MHBS 16-da dəyişiklik)	1 Yanvar 2020-ci il

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Standartlar, mövcud standartların şərhli və standartlara düzəlişlər (davamı)

3.2 Standartlar, şərhli və hələ qüvvəyə minməmiş və Bank tərəfindən daha əvvəl qəbul edilməmiş mövcud standartlara düzəlişlər

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təsdiq edildiyi tarixdə bu yeni standartlar, şərhli və mövcud standartlara düzəlişlər dərc edilmişdir, lakin hələ qüvvəyə minməyib və Bank tərəfindən daha əvvəl qəbul edilməyib. Müvafiq yeni standartlar, düzəlişlər və hələ qüvvəyə minməyən şərhli barədə məlumatlar aşağıdakılardır:

Yeni və yenilənmiş MHBS-lər

Tarixdən başlayaraq
qüvvədə olacaq

MHBS 17 Sığorta müqavilələri

1 Yanvar, 2023

Rəhbərlik bütün müvafiq bəyanatların bəyanatın qüvvəyə minmə tarixindən sonra başlayan ilk dövr üzrə Bankın uçot siyasətlərində qəbul ediləcəyini gözləyir. Bank rəhbərliyi bu dəyişikliklərin Bankın maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirəcək.

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi

4.1 Ümumi mülahizələr

Hazırkı maliyyə hesabatları hər növ aktiv, öhdəlik, gəlir və xərc üzrə MHBS ilə müəyyən edilmiş qiymətləndirmə prinsiplərindən istifadə etməklə hazırlanmışdır. Müqayisələrdə əhəmiyyətli dərəcədə yenidən təsnif və ya düzəlişlər olmamışdır. Qiymətləndirmə prinsipləri aşağıdakı uçot qaydalarında daha dolğun təsvir edilir.

4.2 Hazırlığın əsasları

Bu maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilən mühasibat uçotu siyasəti 31 dekabr 2019-cı il tarixində başa çatan il üzrə maliyyə hesabatlarında tətbiq edilən uçot siyasətinə uyğun gəlir.

Maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun hazırlanması rəhbərlikdən mühasibat uçotunun prinsiplərinin tətbiqinə, bəyan edilmiş aktivlər, öhdəlik, gəlir və xərc məbləğlərinə təsir edə biləcək mühakimələr yürütməyi, hesablamalar aparmağı, fərziyyələr irəli sürməyi tələb edir. Faktiki nəticələr mühakimələrdən fərqli ola bilər. Hesablamalar və onların əsasını təşkil edən fərziyyələr davamlı olaraq təkrar nəzərdən keçirilir. Mühasibat hesablamalarına düzəlişlər hesablamanın nəzərdən keçirildiyi dövr və təsir altında qala biləcək gələcək dövrlər üçün qəbul edilir. Mühasibat siyasətinin tətbiq edilməsində əhəmiyyətli qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyi və kritik idarəetmə qərarları və maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlər üzərində ən əhəmiyyətli təsiri olan qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyi və kritik idarəetmə qərarlarındakı dəyişikliklər barədə məlumat 4.19 və 4.20 qeydlərində təsvir edilmişdir.

4.3 Xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsi

Funksional və təqdimat valyutası

Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Manatında (AZN) təqdim olunur, bu da Bankın funksional valyutasıdır.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.3 Xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsi (davamı)

Xarici valyuta əməliyyatları və qalıqlar

Xarici valyuta əməliyyatları, əməliyyat tarixlərində mövcud olan valyuta məzənnələri (spot məzənnəsi) istifadə edilərək işlək valyutaya çevrilir. Bu cür əməliyyatların ödənilməsindən yaranan və il sonu valyuta məzənnələrində pul vəsaitlərinin yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan xarici valyuta mənfəəti və zərərləri, məcmu gəlir hesabatında tanınır.

Tarixi dəyərində ölçülən qeyri-monetar maddələr əməliyyatlar tarixində valyuta məzənnələrindən istifadə edilməklə (çevrilməklə) çevrilir. Ədalətli dəyərə ölçülmüş qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin təyin edildiyi tarixdə valyuta məzənnələri ilə çevrilir. Xarici valyutalarda göstərilən maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin çevrilməsi məqsədilə aşağıdakı il sonu valyuta məzənnələri istifadə edilmişdir.

	2020	2019
AZN/1 ABŞ dolları	1.7000	1.7000
AZN/ 1 Avro	2.0890	1.9035
AZN/ 1 İngilis funt sterlini	2.3021	2.2284
AZN/ 1 Rusiya rublu	0.0231	0.0274

4.4 Maliyyə alətləri

Tanınma, ilkin qiymətləndirmə və uçotdan silmə

Maliyyə hesabatında maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Bankın maliyyə alətinin müqavilə müddəaları üzrə tərəfə çevrildiyi halda tanınır və ilkin olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat xərcləri ilə ölçülür. Maliyyə aktivlərinin müntəzəm alqı-satqısı, ticarət tarixində - Bankın aktivini aldığı və ya satdığı tarixdə tanınır.

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivini ilə bağlı pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə müqavilə hüquqlarının müddəti bitdikdə və ya maliyyə aktivini və bütün əhəmiyyətli risklər və faydalar ötürüldükdə uçotdan silinir.

Maliyyə öhdəliyi ödənilməsi, dayandırıldığı, ləğv edildiyi ya da müddəti bitdiyi halda uçotdan silinir.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan aşağıda təsvir edildiyi kimi ölçülür.

Təsnifat və qiymətləndirmə

Maliyyə aktivləri

İlkin tanınmada, maliyyə aktivini, amortizasiya edilmiş dəyər, ədalətli dəyərin digər məcmu gəlirlə (FVOCI) və ədalətli dəyərin mənfəəti və zərər, ilkin qiymətləndirildiyi kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə aktivini aşağıdakı şərtləri yerinə yetirirsə və FVTPL-də göstərilirsə, amortizasiya edilmiş dəyər, ilkin ölçülür.

- aktiv müqavilə əsasında pul vəsaitlərinin hərəkətini toplamağı nəzərdə tutan bir biznes modelində saxlanılır, və

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.4 Maliyyə alətləri (davamı)

Təsnifat və qiymətləndirmə (davamı)

Maliyyə aktivləri (davamı)

- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri, müəyyən tarixlərdə yalnız əsas borc və ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə mənfəət ödənişləri olan pul axınlarına səbəb olur.

Borc aləti FVOCI-də yalnız aşağıdakı şərtlərə cavab verirsə və FVTPL-də göstərilirsə ölçülür:

- aktiv, həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satışı ilə hədəfə çatan bir iş modeli daxilində saxlanılır, və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız əsas borc və ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə mənfəət ödənişləri olan pul axınlarına səbəb olur

Ticarət üçün tutulmayan kapital investisiyalarının ilkin tanınması zamanı Bank qətiyyətlə OCI-da ədalətli dəyerdə sonrakı dəyişiklikləri təqdim edə bilər. Bu seçki investisiya yatırımı əsasında aparılır.

Bütün digər maliyyə aktivləri FVTPL-də ölçülmüş kimi təsnifləşdirilir.

Əlavə olaraq, ilkin tanınma zamanı Bank, əgər əksinə, yaranan mühasibat uyğunsuzluğunu aradan qaldıran və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaldıqda, FVTPL-də olduğu kimi amortizasiya olunmuş dəyerdə və ya FVOCI-də ölçülmək üçün tələb olunan tələblərə cavab verən bir maliyyə aktivini qətiyyətlə təyin edə bilər.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi:

Bank, aktivin portfel səviyyəsində saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirir, çünki bu, biznesin idarə olunma üsulunu və idarəetmə üçün informasiyanın təqdim edilməsini ən yaxşı şəkildə əks etdirir.

Təqdim olunan məlumatlara aşağıdakılar daxildir:

- portfel üçün nəzərdə tutulan siyasət və hədəflər və bu siyasətlərin praktikada işlənməsi. Xüsusilə, rəhbərliyin strategiyası, müqavilə üzrə faiz gəliri qazanmağa, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddəti ilə həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddəti yoxsa aktivlərin satışı vasitəsi ilə pul vəsaitlərinin hərəkəti həyata keçirilməsi uyğunluğuna yönəlmişdir;
- Portfelin icrası necə qiymətləndirildiyini və Bankın rəhbərliyinə necə bildirildiyini;
- Biznes modelinin (və biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) fəaliyyətinə və bu risklərin idarə olunmasına təsir edən risklər;
- biznesin menecerləri necə kompensasiya olunur - məs. təminat idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərində və ya yığılmış pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsaslanırsa; və

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.4 Maliyyə alətləri (davamı)

• əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və vaxtı, satışın səbəbləri və gələcək satış fəaliyyətinə dair gözləntüləri. Bununla yanaşı, satış fəaliyyətinə dair məlumat təcrübə vəziyyətində deyil, lakin maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün Bankın göstərilən məqsədinə nail olmaq və pul vəsaitlərinin hərəkətinin necə həyata keçirildiyinin ümumi qiymətləndirməsinin bir hissəsi kimi nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin yalnız əsas və mənfəət ödənişləri olub-olmadığını qiymətləndirir:

Bu qiymətləndirmə məqsədilə "əsas" maliyyə aktivinin ilkin tanınmasında ədalətli dəyəri kimi müəyyən edilir. "Mənfəət" pul vəsaitinin vaxt dəyəri və müəyyən bir müddət ərzində istisna edilən əsas məbləğə və digər əsas maliyyə riskləri və məsrəfləri (məsələn, likvidlik riski və inzibati xərclər) ilə əlaqədar olan kredit riski üçün müəyyən edilir. Ayrıca olaraq mənfəət marjası da buna aiddir.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti yalnız əsas və mənfəət ödənişlərinin olub-olmadığını qiymətləndirərkən, Bank müqavilənin şərtlərini nəzərdən keçirir. Bu, maliyyə aktivinin bu şərtlərə cavab verməyəcəyinə dair müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkətinin vaxtı və ya məbləğini dəyişdirə biləcək müqavilə şərtlərinin olub-olmadığını qiymətləndirməkdən ibarətdir. Qiymətləndirmənin aparılmasında Bank aşağıdakıları nəzərdən keçirir:

- pul vəsaitlərinin hərəkətinin məbləğini və vaxtı dəyişdirən şərti hadisələr;
- leveric xüsusiyyətləri;
- əvvəlcədən ödəniş və uzadılma şərtləri;
- Bankın müəyyən edilmiş aktivlərdən pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı tələbini məhdudlaşdıran şərtlər (məsələn, istifadə edilməmiş aktiv üzrə razılaşmalar); və
- pulun zaman dəyərinin nəzərə alınmasını dəyişdirən xüsusiyyətlər - məs. faiz dərəcələrinin vaxtaşırı sıfırlanması.

Yenidən təsnifat:

Maliyyə aktivləri, maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün Bank öz biznes modelini dəyişdirdikdən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmasından sonra yenidən təsnifləşdirilmir.

Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və sonrakı ölçülməsi

Bankın maliyyə öhdəliklərinə bankların və maliyyə qurumlarının kreditləri və depozitləri, müştərilərin ödəmələri və digər öhdəliklər daxildir. Sonradan maliyyə öhdəlikləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür.

Maliyyə alətlərinin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri bir-birini maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis məbləğlə tanınmış məbləğləri əvəzləşdirmək hüququ olduqda əvəz edir və xalis əsasda hesablanaraq eyni zamanda ya aktiv satmaq və ya xüsusən də öhdəliyi ödəmək niyyəti olduqda göstərilir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.4 Maliyyə alətləri (davamı)

Dəyərdən düşmə

Bank MHBS və Mərkəzi Bankın qaydalarına uyğun olaraq ehtiyat hesablayır və hər ikisinin ən yüksəkini qeyd edir. Bank, amortizasiya olunmuş dəyərli qiymətləndirilmiş maliyyə aktivləri, verilmiş kredit öhdəlikləri və verilmiş maliyyə zəmanət müqavilələri üzrə gözlənilən kredit itkisi üçün ehtiyatı (ECL) tanıyır. Dəyərsizləşmə zərərləri mənfəət və ya zərərdə tanınır. Bank, ilk 12 aylıq ECL ölçülməsinin başlanmasından sonra kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmadığı maliyyə alətləri isusna olmaqla, ömür boyu ECL-ə bərabər olan məbləğdə dəyərsizləşmə ehtiyatını ölçür.

12 aylıq ECL, hesabat tarixindən sonrakı 12 ay ərzində mümkün olan maliyyə alətdəki təəhlüdlərin yerinə yetirilməməsi hadisələri nəticəsində yaranan ECL hissəsidir.

ECL-nin ölçülməsi:

ECL, kredit itkilərinin ehtimal ağırlıqlı təxminləridir. Bunlar aşağıdakı kimi ölçülür:

- hesabat tarixində dəyərsizləşməyən maliyyə aktivləri: bütün pul vəsaitlərinin çatışmazlıqlarının indiki dəyəri (yəni müqaviləyə uyğun olaraq müəssisəyə aid olan pul vəsaitlərinin hərəkəti və Bankın əldə etməyi planlaşdırdığı pul vəsaitlərinin hərəkəti arasındakı fərq).
- hesabat tarixində kredit itkisinə məruz qalan maliyyə aktivləri: məcmu balans dəyəri və təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin dəyəri arasındakı fərq kimi;
- alınmamış maliyyə öhdəlikləri: öhdəlik götürüldüyü təqdirdə Banka çatacaq müqaviləli pul axınları ilə Bankın almasını gözlədiyi pul axınları arasındakı fərqi cari dəyəri kimi.
- maliyyə zəmanət müqavilələri: sahibinə geri qaytarılacaq ödəniş məbləğləri çıxılsın Bankın bərpa etməyi gözlədiyi hər hansı məbləğ.

Yenidən qurulan maliyyə aktivləri

Borcalanın maliyyə çətinlikləri üzündən bir maliyyə aktivinin şərtləri yenidən müzakirə olunduqda və ya dəyişdirilmiş və ya mövcud maliyyə aktivini yenisi ilə əvəz olunarsa, maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması və yaxud ECL-in qiymətləndirilməsi aşağıdakı şərtlər altında baş verir:

- gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına gətirməyəcəkdir, dəyişilmiş maliyyə aktivindən yaranan gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud olan aktivin pul vəsait çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir.
- əgər gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olarsa, yeni aktivin gözlənilən ədalətli dəyəri onun tanınması dayandırıldığı tarixdə mövcud maliyyə aktivindən son nağd pul axını kimi qəbul edilir. Bu məbləğ, mövcud maliyyə aktivini üzrə pul çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir. Nağd pul çatışmazlığı mövcud maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə etməklə gözlənilən tanınma tarixindən hesabat tarixinə endirilir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.4 Maliyyə alətləri (davamı)

Dəyərdən düşmə

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri:

Hər hesabat tarixində Bank, amortizasiya edilmiş maya dəyəri ilə uçota alınan maliyyə aktivlərinin və FVOCI-də uçota alınan borc maliyyə aktivlərinin kredit dəyərsizləşməsinə qiymətləndirir. Maliyyə aktivinin təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə zərərli təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivi "kredit itkisinə məruz qalmışdır".

Maliyyə aktivinin kredit itkisinə məruz qaldığı sübutlar aşağıdakı müşahidə olunan məlumatları ehtiva edir:

- borcalanın və ya emitentin əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri;
- defolt və ya vaxtı keçmiş öhdəlik kimi müqavilənin pozulması;
- Bankın başqa cür hesab etmədiyi şərtlərlə Bank tərəfindən kreditin və ya avansın yenidən qurulması;
- borcalanın iflasına və ya digər maliyyə yenidən qurulmasına ehtimalı olduqda; və ya
- maliyyə çətinlikləri üzündən təhlükəsiz bir fəal bazarın itməsi.

Satın alınan və ya yaranan kredit dəyərsizləşmiş aktivlər (POCI)

POCI aktivləri ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləridir. POCI aktivləri orijinal tanınmada ədalətli dəyərdə qeydə alınır və faiz gəliri sonradan kredit tənzimləmə EIR əsasında tanınır. Ömür müddəti ECL-ləri yalnız ECL-də sonrakı bir dəyişiklik olduğu dərəcədə tanınır və ya buraxılır.

Dövr edən məhsullar

Bankın məhsul təklifi Bankın qısa müddətdə ləğv etmək və / və ya azaltmaq hüququna malik olduğu bir sıra korporativ və pərakəndə overdraft və kredit kartı məhsullarını əhatə edir. Bank kredit itkisinə məruz qalması müqavilə bildiriş müddəti ilə məhdudlaşdırılır, lakin ECL-ni müştərilərin davranışlarına dair gözləntülərini, uduş ehtimalı və Bankın gələcək risklərin azaldılması prosedurlarını əks etdirən bir müddət ərzində hesablayır, buna azalma və ya kreditlərin ləğv edilməsi daxildir. Keçmiş təcrübəyə və Bankın gözləntülərinə əsasən, bu məhsullar üçün Bankın ECL-lərini hesabladığı müddət, Bankın kredit riskinə məruz qaldığı və idarəetmə əməliyyatları ilə kredit itkilərinin azaldılmadığı müddətə əsasən hesablanır.

Silinmə:

Amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə uçota alınan aktivlər və FVOCI-də borc qiymətli kağızları real bərpa ehtimalı olmadıqda (qismən və ya tam) silinirlər. Bu, ümumiyyətlə, Bankın müştərilərdən bərpa üçün bütün qanuni və düzəliş söylərinin tükəndiyi vəziyyətdir. Bununla birlikdə, silinmiş maliyyə aktivləri, borcun geri qaytarılması üçün Bankın prosedurlarına uyğun olaraq icra fəaliyyətinə məruz qala bilər.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.4 Maliyyə alətləri (davamı)

Dəyərdən düşmə

İtkinin geri qaytarılması

Bir sonrakı dövrdə dəyərdən düşmə zərərinin məbləği azalırsa və azalma dəyərsizləşmə qeydə alındıqdan sonra baş verən bir hadisə ilə obyektiv şəkildə əlaqələndirilə bilsə, artıq məbləğ müvafiq olaraq kredit dəyərsizləşmə ehtiyatı hesabını azaldaraq geri yazılır. Geri qaytarılma konsolidasiya edilmiş məcmu gəlir hesabatında tanınır.

Maliyyə zəmanətləri və kredit öhdəlikləri

Maliyyə zəmanətləri, müəyyən bir borclunun borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq vaxtında ödəməməsi səbəbindən Banka sahiblərinə verdikləri zərərin əvəzini ödəmək üçün müəyyən ödənişlər etməsini tələb edən müqavilələrdir. Maliyyə zəmanəti öhdəliyi müqavilə üzrə ödəmə ehtimalı olduqda amortizasiya olunmuş dəyərə əks etdirilir.

"Kredit öhdəlikləri", müəyyən şərtlər altında kredit vermək üçün qəiyyəti geri dönməz öhdəliklərdir.

Kredit vermək üçün verilmiş maliyyə zəmanətləri və ya geri alınmayan öhdəliklər əvvəlcə ədalətli dəyərə ölçülür və onların ilkin ədalətli dəyəri təminat və ya öhdəlik üzrə amortizasiya edilir.

Sonradan, bu amortizasiya edilmiş məbləğdən və zərər itkisinin məbləğindən yüksəyi olaraq qiymətləndirilir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

Maliyyə vəziyyəti hesabatındakı 'Müştərilərə verilən kreditlər və avanslar' mövzusunda amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülən kreditlər və avanslar daxildir: əvvəlcə ədalətli dəyər və artan birbaşa əməliyyat xərcləri ilə ölçülür və sonradan effektiv faiz metodu istifadə olunmaqla amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qiymətləndirilir.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onun ekvivalentləri, məlum olan pul məbləğlərinə asanlıqla çevrilə bilən və dəyər dəyişikliyinə əhəmiyyətsiz bir riskə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri əlverişli pul vəsaitlərini və Mərkəzi Bankı ilə qalıqları və əldə etdikləri tarixdən etibarən üç ay və ya daha az olan digər banklardakı qalıqları ehtiva edir. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.5 Əmlak, avadanlıqlar və aktivlərdən istifadə hüququ

Əmlak və avadanlıq ilk növbədə, Bankın rəhbərliyi tərəfindən nəzərdə tutulmuş qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün zəruri olan yeri və vəziyyəti aktivləşdirməklə birbaşa əlaqəli olan xərclər daxil olmaqla, alınma dəyəri ilə tanınır. Bu aktivlər sonradan xərc modelindən istifadə etməklə ölçülür və bina istisna olmaqla, sonrakı köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla dəyəri ilə göstərilir.

Amortizasiya, əmlak və avadanlıqların təxmini qalıq dəyəri çıxılmaqla dəyəri yazmaq üçün müvafiq icarə öhdəlikləri dövründə düz xətt metodu ilə tanınan istifadə hüquqlu aktivlər istisna olmaqla, azaltma balans metodu ilə tanınır. Təxmin edilən faydalı ömür aşağıdakı kimidir:

• Mebel	4 il
• Avadanlıq	5 il
• Kompüter	4 il
• Motorlu nəqliyyat vasitələri	4 il
• Digər aktivlər	5 il

Maddi qalıq dəyər qiymətləndirmələri və faydalı istifadə müddəti tələb olunduğu kimi yenilənir, lakin ən azı hər il, aktivin yenidən qiymətləndirilib-qiymətləndirilməməsindən asılı olmayaraq.

Əmlak və avadanlıqların silinməsi ilə əlaqədar yaranan qazanc və ya zərər xaricə gəlirləri ilə aktivlərin balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və "digər gəlirlər" daxilində mənfəət və zərərdə tanınır.

4.6 Müsadirə edilmiş aktivlər

Müsadirə edilmiş aktivlər Bankın vaxtı keçmiş borcların ödənilməsi zamanı əldə etdiyi qeyri-maliyyə aktivlərini əks etdirir. Bu aktivlər əvvəlcə satış xərcləri çıxılmaqla əvvəlki balans dəyərindən və ya ədalətli dəyərdən daha aşağısı ilə tanınır və digər aktivlərə daxil edilir. Bu aktivlər sonradan bu kateqoriya üçün mühasibat siyasətinə uyğun olaraq ölçülür və uçota alınır.

4.7 Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər əməliyyatlarda istifadə olunan proqram təminatıdır. Bu aktivlər sonlu hesab edildiyi üçün kapitalaşdırılmış xərclərin azaldılmış balans metodu ilə amortizasiya edildiyi maya dəyəri modelindən istifadə olunur. Qalıq dəyərlər və istifadə müddəti hər bir hesabat tarixində nəzərdən keçirilir. Bundan əlavə, onlar dəyərsizləşmə sınaqlarına məruz qalırlar. Proqramın istifadə müddəti 10 ildir.

Kompüter proqram təminatının saxlanması ilə əlaqəli məsrəflər, yəni yamalar və digər kiçik yeniləmələr və onların quraşdırılması ilə bağlı xərclər, çəkildiyi kimi xərclənir.

Qeyri-maddi aktivin xaric edilməsindən yaranan mənfəət və ya zərər, gəlirlə aktivin balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və "digər gəlirlər" daxilində mənfəət və zərərdə tanınır.

4.8 Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizliyin qiymətləndirilməsi məqsədilə aktivlər əsasən müstəqil pul vəsaitlərinin daxilolmaları (pul vəsaitlərini yaradan vahidlər) olan ən aşağı səviyyədə qruplaşdırılır. Nəticədə, bəzi aktivlər dəyərsizləşmə üçün ayrı-ayrılıqda sınaqdan keçirilir, bəziləri isə pul vəsaitlərini yaradan vahidlər səviyyəsində sınaqdan keçirilir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.8 Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Hadisələr və ya dəyişikliklər, balans dəyərinin bərpa edilə bilməyəcəyini göstərdikdə, bütün fərdi aktivlər və ya pul vəsaitlərini yaradan vahid dəyərsizləşmələr üçün sınaqdan keçirilir.

Dəyərsizləşmə zərəri, aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin bərpa oluna bilən dəyərini aşdığı məbləğdə tanınır, bu da ədalətli dəyərdən satış xərclərini çıxıldıqda qalan dəyərlə istifadə dəyərinin daha yüksəyinə bərabərdir. İstifadə dəyərini müəyyən etmək üçün rəhbərlik, hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahiddən gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti təxmin edir və bu pul vəsaitlərinin axınının indiki dəyərini hesablamaq üçün uyğun faiz dərəcəsini təyin edir.

Daha sonra bütün aktivlərin əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə zərərinin artıq olmaya biləcəyi göstəricilərinə yenidən baxılır. Pul vəsaitlərini yaradan vahidin bərpa edilə bilən məbləği onun balans dəyərindən artıq olduqda dəyərdən düşmə zərəri geri qaytarılır.

4.9 Digər aktivlər

Digər aktivlər ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərlə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

4.10 Banklardan və maliyyə institutlarından alınmış kreditlər və əmanətlər və müştərilərin əmanətləri

Bunlar başlanğıcda yaranan əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərdə tanınır. Kreditlər və depozitlər sonradan amortizasiya olunmuş dəyərdə verilir, gəlirlər (əməliyyat xərcləri çıxılmaqla) və geri qaytarma dəyəri arasındakı fərq, kredit və depozitlərin müddəti ərzində məcmu gəlir hesabında və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə göstərilir.

4.11 Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklər əvvəllər ədalətli dəyərlə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

4.12 Kapital və ehtiyatlar

Pul vəsaitlərinin və ya digər maliyyə aktivlərinin köçürülməsi üzrə müqavilə öhdəliyi olmadıqda səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir. Bilavasitə kapital alətlərinin buraxılışı ilə əlaqəli artım məsrəfləri vergi çıxılmaqla kapitalda gəlirdən çıxılma kimi göstərilir.

Bölüşdürülməmiş mənfəət cari və əvvəlki dövrdə saxlanılan bütün mənfəətləri əhatə edir.

Səhmdarlarla olan bütün əməliyyatlar kapital daxilində ayrıca qeyd olunur.

4.13 Ehtiyatlar və şərti öhdəliklər

Ehtiyatlar keçmiş bir hadisə nəticəsində mövcud öhdəliklərin, ehtimal ki, Bankdan iqtisadi mənbələrin çıxmasına səbəb olacağı və məbləğlərin etibarlı şəkildə qiymətləndirilə biləcəyi zaman tanınır. Dəyişmənin vaxtı və ya məbləği hələ də qeyri-müəyyən ola bilər. Mövcud öhdəlik, keçmiş hadisələr nəticəsində yaranan hüquqi və ya konstruktiv öhdəliklərin mövcudluğundan yaranır.

Zəmanət tələbləri və digər balansdan kənar öhdəliklər üzrə öhdəliklər öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün əsaslandırılmış və məqbul bir əminlik olduqda tanınır. Gözlənilən qalıqlar müştəri hesablarının debetləşməsi ilə tanınır. Mənfəət və zərər hesabına xərclər gözlənilən geri çəkilmələr çıxılmaqla göstərilir. Gələcək əməliyyat zərərləri üçün ehtiyatlar tanınmır.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4.13 Ehtiyatlar və şərti öhdəliklər (davamı)

Ehtiyat pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyətli olduğu hallarda onların indiki dəyərlərinə endirilir.

Bütün müddəalar hər bir hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və ən yaxşı qiymətləndirməni əks etdirmək üçün düzəldilir.

Mövcud öhdəliklər nəticəsində iqtisadi mənbələrin mümkün axınının qeyri-mümkün və ya uzaq hesab edildiyi hallarda, müəssisələrin birləşməsi zamanı qəbul edilmədiyi təqdirdə, heç bir öhdəlik tanınmır.

4.14 İşçilərin faydaları

Qısamüddətli işçilərin faydaları

Bank bütün daimi işçilərinə kompensasiya edilmiş məzuniyyətlər verir. Kompensasiya edilmiş məzuniyyətlərin gözlənilən dəyəri işçinin haqqını artıran xidmətlər göstərdiyi zaman və ya yığılmayan məzuniyyətlər olduqda, məzuniyyətlər baş verdiyi zaman bir xərc kimi tanınır. Bu cür məzuniyyətlərin ödənilməmiş qalığı hər maliyyə ilinin sonunda işçilərə ödənilir və bu səbəbdən maliyyə hesabatlarında heç bir öhdəlik qeyd olunmayıb.

Müəyyən edilmiş töhfə planı

Bank Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə əsasən Hökumət tərəfindən yaradılan Sosial Müdafiə Fonduna köçürmələr edir. Bu vəsait Bank və işçiləri tərəfindən müvafiq olaraq məcmu əmək haqqının 22% və 3% -ni təşkil edir. Bundan əlavə, cari il ərzində Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliklərə əsasən, bu dərəcələr Bank və işçilər üçün müvafiq olaraq 1 yanvar 2019-cu il tarixinə tətbiq olunan 15% və 10% səviyyəsində müəyyən edilmişdir. Təqaüdə çıxdıqdan sonra bütün pensiya ödənişləri dövlət pensiya fondu tərəfindən həyata keçirilir.

4.15 Gəlirin tanınması

Faiz gəliri və xərci

Bütün faizlə əlaqəli maliyyə alətləri üzrə faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə "faiz gəlirləri" və "faiz xərcləri" daxilində məcmu gəlir hesabatında tanınır.

Effektiv faiz metodu, maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəlir və ya faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə ayrılması üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi, maliyyə alətinin gözlənilən ömrü boyunca və ya uyğun olduqda, maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin xalis balans dəyərinə nisbətən daha qısa bir dövrlə təxmin edilən gələcək nağd ödənişləri və ya daxilolmaları dəqiqləşdirən dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsini hesablayarkən, Bank maliyyə alətinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə alaraq pul vəsaitlərinin hərəkəti hesablayır, lakin gələcək kredit itkilərini nəzərdə tutmur. Bir borc dəyərsizləşmə itkisi nəticəsində yazıldıqda və ya qismən yazıldıqda, faiz gəlirləri müvafiq Prudensial Rəqləməyə uyğun olaraq qəbz əsasında tanınır.

Əmək haqqı və komissiya gəlirləri

Əmək haqqı və komissiya gəlirləri ümumiyyətlə xidmətlərin verildiyi təqvim əsasında tanınır.

4.16 Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri xidmətdən istifadə etdikdə və ya onların yaranma tarixində mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.17 Vergi qanunvericiliyi

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi, maliyyə hesabatlarındakı aktivlər və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergi tutulan mənfəətin hesablanması zamanı istifadə olunan müvafiq vergi əsasları arasındakı fərqlərə görə ödənilməsi və ya bərpa ediləcəyi gözlənilən vergidir və öhdəlik metodu ilə uçota alınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri ümumiyyətlə bütün vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün tanınır və təxirə salınmış vergi aktivləri, çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərdən istifadə edilə bilən vergi mənfəətinin əldə olunma ehtimalı olduğu dərəcədə tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivin reallaşdırılmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri xalis balans hesabatında açıqlanır və aşağıdakı hallarda xalis maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilir:

- Bank cari mənfəət vergisi aktivlərini cari mənfəət vergisi öhdəlikləri ilə əvəzləşdirmək hüququna malikdir; və
- Təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri eyni vergi orqanı tərəfindən eyni vergiyə cəlb olunan müəssisə üzrə vergi mənbəyinə aiddir.

Azərbaycan Respublikasında da Bankın fəaliyyəti ilə bağlı qiyətləndirilmiş digər vergilər vardır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin komponenti hesabına geniş mənfəət hesabatında daxil edilir.

4.18 Səhm üzrə mənfəət / zərər

Səhm üzrə mənfəət / zərər Bankın sahiblərinə aid olan mənfəət və ya zərərin hesabat ilində iştirak payının ağırlıqlı orta sayına bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.19 Mühəsibat siyasətinin tətbiq edilməsində mühüm mühəsibat uçotu mülahizələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərliyin maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin hesablanmış məbləğinə və dəyərsizləşmə və ədalətli dəyərlərə aid olan müavinətlərə təsir edən müəyyən qərarlar, hesablamalar və fərziyyələr verməsini tələb edir. Xüsusilə, müştərilərə dəyərsizləşmiş kreditlər üçün tələb olunan ehtiyatların səviyyəsini müəyyən edərkən və gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin vaxtı və məbləğinin qiymətləndirilməsində rəhbərliyin əhəmiyyətli qərarı tələb olunur. Qiymətləndirmələr davamlı olaraq qiymətləndirilir və məqbul hesab edilən gələcək hadisələrin gözləntiləri də daxil olmaqla, tarixi təcrübəyə və digər amillərə əsaslanır. Qiymətləndirmə və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr üzrə düzəlişlər prospektiv şəkildə tanınır.

Aşağıdakılar, Bankın mühəsibat siyasətinin tətbiq edilməsində maliyyə hesabatları üzərində ən əhəmiyyətli təsiri olan əhəmiyyətli idarəetmə qərarlarıdır. Kriuk qiymətləndirmə qeyri-müəyyənlikləri 4.20-ci qeyddə təsvir edilmişdir.

Maliyyə alətlərinə mülahizələr və qiymətləndirmələr

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan dövr üzrə maliyyə hesabatlarında tanınmış məbləğə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən mühəsibat uçotu siyasətləri ilə bağlı mülahizə və qiymətləndirmələr aşağıdakılardır:

- Maliyyə aktivlərinin təsnifatı: aktivlərin saxlandığı iş modelinin qiymətləndirilməsi və maliyyə aktivlərinin müqavilə şərtlərinin yalnız əsas borc və ödənilməmiş əsas məbləğin faizləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi.
- gözlənilən kredit itkisinin hesablanması (ECL): 31 dekabr 2020-ci və 31 dekabr 2019-ci il tarixində başa çatan il üçün ECL-də əhəmiyyətli təsir göstərən fərziyyələrə və qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliklərinə edilən dəyişikliklər 9 saylı MHBS-nin qəbul edilməsi nəticəsində yaranan dəyişikliklərə aiddir. Maliyyə alətləri. Təsir əsasən MHBS 9 metodologiyası əsasında ECL hesablanması üçün istifadə edilən giriş, fərziyyə və üsullarla idarə olunur.

ECL hesablamasında istifadə edilən giriş, fərziyyə və üsullar - MHBS-9 Metodologiya

Təsirin qiymətləndirilməsini müəyyən edərkən, şirkət tərəfindən nəzərdən keçirildiyi kimi, ən əhəmiyyətli təsiri olan və yüksək səviyyəli qərar tələb edən MHBS 9-da əsas anlayışlar aşağıdakılardır:

Kredit riskinin əhəmiyyətli artımının qiymətləndirilməsi:

Kredit riskin əhəmiyyətli artımının nisbi əsasda qiymətləndirilməsi aparılır. Bir maliyyə aktiv üzrə kredit riskinin yaranma vaxtından bəri əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını qiymətləndirmək üçün Bank, hesabat tarixində maliyyə aktivinin gözlənilən ömrü ərzində baş verən borc riski ilə əlaqədar əsas risk göstəricilərindən istifadə edərək, yaranma zamanı müvafiq borc riski ilə müqayisə edir. Əsas risk göstəriciləri Bankın mövcud risk idarəetmə proseslərində istifadə olunur.

Aşağıdakı göstəricilərə əsasən hər bir fərdi məruzə üçün kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi ən azı üç ayda bir dəfə həyata keçiriləcəkdir. Aşağıdakı faktorlardan hər hansı biri kredit riskində əhəmiyyətli bir artımın meydana gəldiyini ifadə edərsə, alət Mərhələ 1-dən Mərhələ 2-ə köçürülür:

1. Bank ilkin tanınma ilə müqayisədə kredit riskində əhəmiyyətli artımlar üçün limit qoymuşdur.
2. Əhəmiyyətli dərəcədə artmış mövqeləri yaxşılaşdırmaq üçün mərhələlərin nəticələrini qiymətləndirmək və zərurət yarandıqda düzəlişlər etmək üçün əlavə keyfiyyətli rəylər aparılır.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatın il üzrə

(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.19 Mühəsibat siyasətinin tətbiq edilməsində mühüm mühəsibat uçotu mülahizələri (davamı)

Maliyyə alətlərinə mülahizələr və qiymətləndirmələr (davamı)

Kredit riskinin əhəmiyyətli artımının qiymətləndirilməsi (davamı):

3. 9 sayılı MHBS-da 30 gün ərzində vaxtı keçmiş alətlərin kredit riskinin ciddi şəkildə artdığı barədə təkzibedici ehtimallar vardır.

Mərhələ 2 ilə Mərhələ 3 arasındakı hərəkətlər, maliyyə aktivlərinin hesabat tarixinə olan kredit dəyərsizləşməsinə əsaslanır. MHBS 9-a uyğun olaraq kredit dəyərsizləşməsinin müəyyənəşdirilməsi, 39 №-li MUBS-a uyğun olaraq dəyərsizləşmənin obyektiv subutu üçün maliyyə aktivlərinin fərdi qiymətləndirilməsinə bənzəyir.

Makroiqtisadi amillər, Gələcək yönümlü informasiyalar (FLI) və müxtəlif senarilər:

Hər bir mərhələ üçün gözlənilən kredit itkilərinin ölçülməsi və kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi keçmiş hadisələr və mövcud şəraitlər haqqında məlumatları, eləcə də gələcək hadisələrin və iqtisadi şəraitin məqbul və dəstəklənən proqnozlarını nəzərdən keçirməlidir. İrəli görünən məlumatların qiymətləndirilməsi və tətbiqi mühüm mühakimə tələb edir.

Mərhələ 1 və Mərhələ 2 kredit itkiləri ehtimallarını qiymətləndirmək üçün istifadə edilən PD, Defolt İtkisi (LGD) və Pozlaşdırma Default (EAD) girişləri keçmiş tendensiyalara və makroiqtisadi dəyişənlərə (ya da makroiqtisadi dəyişənlərdəki dəyişikliklərə) əsasən müvafiq portfəldə kredit itkilərini modelləşdirir. Rəhbərliyin bünövrəsi makroiqtisadi faktorları portfelin mövcud vəziyyəti ilə ən yaxşı idarəetmə təxmin və məlumatlarına əsaslanaraq uyğunlaşdırmaq üçün də istifadə olunur. Mərhələ 1 və Mərhələ 2-də gözlənilən kredit itkilərinin qiymətləndirilməsi minimum üç makroiqtisadi göstəriciləri nəzərdən keçirən diskontlaşdırılmış ehtimalı ağırlıqlı təxminidir.

Bank rəhbərliyi COVID-19 (Corona virusu) peyvəndi ətrafında vəziyyətin inkişafını yaxından izləyir və bütün lazımi tədbirləri görür. Rəhbərlik hesab edir ki, bu Bankın əməliyyatlarına əhəmiyyətli təsir göstərməyəcək, çünki müştəri bazası vaxtında geri ödəmə qabiliyyətinə malikdir. Müştərinin kredit profilindəki dəyişikliyə və perspektivli makroiqtisadi göstəricilərin ümumi təsirinə COVID-19- un geniş yayılması baxımından ECL modeli və mülahizələrdəki hər hansı bir dəyişiklik yüksək dərəcədə qeyri-müəyyənliyə məruz qoymayacaqdır. Bu cür qeyri-müəyyən iqtisadi mühitin təsiri şərtdir olunur və Bank öz mövqeyini və bununla əlaqədar təsirləri müntəzəm olaraq yenidən qiymətləndirməyə davam edəcəkdir. Bank mövcud məlumatlar əsasında COVID-19-un 9 saylı MHBS ECL ölçülməsi üçün giriş və fərziyyələr üzərində potensial təsirini nəzərdən keçirmişdir.

Çox axıcı və inkişaf etməkdə olan mülahizələr baxımından, perspektivli hər hansı bir məlumatın etibarlılığını və əsaslılığını müəyyənəşdirmək çox çətinidir. Buna baxmayaraq, Bank bu böhranın bazar kredit mühitinə təsirini qəbul edir, mikro iqtisadi proqnoz da daxil olmaqla dəyişiklikləri izləməyə davam edir və ECL-ə də düzəlişləri uyğun şəkildə nəzərdən keçirəcəkdir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.19 Mühəsibat siyasətinin tətbiq edilməsində mühüm mühəsibat uçotu mülahizələri (davamı)

Maliyyə alətlərinə mülahizələr və qiymətləndirmələr (davamı)

Defoltun təsviri

Gözlənilən kredit itkilərinin ölçülməsində istifadə edilən standartın müəyyən edilməsi və mərhələlər arasında hərəkətin müəyyənləşdirilməsi üçün qiymətləndirmə, daxili kredit riskinin idarə olunması məqsədləri üçün istifadə edilən defoltun müəyyən edilməsinə uyğun gəlir. MHBS 9 defolt tərifini müəyyən etmir, lakin iflas müddəti 90 gündən çox olduqda, defoltun baş verdiyi barədə təkzib oluna bilən bir ehtimal ehtiva edir.

Gözlənilən müddət

ECL-ni qiymətləndirərkən, Bankın kredit riskinə məruz qaldığı maksimum müqavilə dövrünü nəzərdən keçirməlidir. Bütün tətbiq olunan müqavilə şərtləri, qabaqcadan ödəniş variantları və uzadılması və köçürmə variantları daxil olmaqla, gözlənilən ömür müddətinin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınır. Sabit ödəmə qabiliyyəti olmayan bəzi kreditlər üçün gözlənilən ömür Bankın kredit riskinə məruz qaldığı dövr əsasında hesablanır.

İdarəetmə

Mövcud risklərin idarə edilməsi çərçivəsinə əlavə olaraq, Bank MHBS 9 dəyərsizləşmə prosesinə nəzarət etmək üçün daxili komitə yaratmışdır. Komitə Maliyyə, Risklərin İdarə Edilməsi və İqtisadiyyat sahəsində yüksək səviyyəli nümayəndələrdən ibarətdir və gözlənilən kredit itkiləri təxminlərimizdə istifadə olunan əsas giriş və fərziyələrin nəzərdən keçirilməsi və təsdiqlənməsi üçün məsuliyyət daşıyır. Həmçinin ümumi ehtiyat nəticələrinin maliyyə hesabatlarına daxil edilməsinin uyğunluğunu qiymətləndirir.

9 №-li MHBS ECL Modulu ilə yanaşı, MBB-nin prudensial tənzimləmələri də Bankın maliyyə aktivinin dəyərsizləşməməsini onun vaxtı keçmiş statusu və mövcud girovun mümkünlüyünü hesab etdiyi əsas amillərdir.

Aşağıdakı digər əsas meyarlar da dəyərsizləşmə itkisinin baş verdiyinə dair obyektiv sübutların olduğunu müəyyən etmək üçün istifadə olunur:

- müştərinin biznes modelinin canlılığı və maliyyə çətinliklərində uğurla ücarət etmək və borc öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər pul axını yaratmaq;
- Təminatın (və ya digər kredit yüngülləşdirmələrinin) reallaşdırıla bilən dəyəri və müvəffəqiyyətlə geri salub olmaq ehtimalı;
- ödənilməmiş məbləğlərin bərpası ilə bağlı hər hansı xərclərin ehtimal olunan çıxılması;
- borcalan əhəmiyyətli bir maliyyə çətinliyi yaşayır, bunun Bankın aldığı maliyyə məlumatları ilə təsdiqlənir;
- borcalan iflas və ya maliyyə yenidən təşkil edilməsini nəzərdən keçirir; və ya
- borcalana təsir edən beynəlxalq və ya yerli iqtisadi şəraitdəki dəyişikliklər nəticəsində borcalanın ödəmə vəziyyətindəki mənfi dəyişiklik.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınma dərəcəsi, çıxılan müvəqqəti fərqlərin tətbiq oluna biləcəyi Bankın gələcək vergi tutulan gəliri ehtimalının qiymətləndirilməsinə əsaslanır. Bundan əlavə, müxtəlif vergi yurisdiksiyalarında hər hansı bir hüquqi və ya iqtisadi məhdudiyyətin və ya qeyri-müəyyənliyin təsirini qiymətləndirmək üçün əhəmiyyətli mülahizə tələb olunur.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

4 Əsas uçot siyasətlərinin xülasəsi (davamı)

4.20 Qiymətləndirmənin qeyri-müəyyənliyi

Aktivlərin, öhdəliklərin, gəlir və xərclərin tanınması və ölçülməsinə ən əhəmiyyətli təsiri olan təxminlər və fərziyyələr haqqında məlumat aşağıda verilmişdir. Faktiki nəticələr əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

Amortizasiya olunan aktivlərin istifadə müddəti

İdarəetmə, aktivlərin gözlənilən faydasına əsaslanan Banka hər bir hesabat tarixində maddi aktivlər və qeyri-maddi aktivlər daxil olmaqla, amortizasiya edilə bilən və güzəştli aktivlərin istifadə müddətini nəzərdən keçirir. Bununla yanaşı, faktiki nəticələr, xüsusilə proqram təminatı və IT avadanlıqları ilə bağlı, texniki köhnəlmədən fərqlənə bilər.

Əmlak və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi

Qiymətdən düşmə zərəri, aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin bərpa edilə bilən məbləğdən artıq olduğu məbləğdə tanınır. Bərpaediləbilən məbləği müəyyən etmək üçün rəhbərlik, hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahidin gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti təxmin edir və bu pul vəsaitlərinin axınının indiki dəyərini hesablamaq üçün uyğun faiz dərəcəsini təyin edir. Gələcəkdə gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti idarəetməsinin qiymətləndirilməsi prosesində gələcək əməliyyat nəticələrinə dair fərziyyələr yaradır. Bu fərziyyələr gələcək hadisələrə və şərtlərə aiddir. Həqiqi nəticələr dəyişə bilər və növbəti maliyyə ili ərzində Bankın aktivlərinə əhəmiyyətli düzəlişlər yarada bilər.

Çox hallarda tətbiq edilə bilən diskont dərəcəsini müəyyən etmək, bazar riskinə uyğun düzəlişlərin və aktivə aid xüsusi risk amillərinə uyğun düzəlişlərin qiymətləndirilməsini nəzərdə tutur.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların dəyərsizləşməsi üçün ehtiyat

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlar çıxılmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür. Dəyərsizliyə görə ehtiyatların qiymətləndirilməsi mühüm mühakimənin və qiymətləndirmələrin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Bank, Bankın kredit portfelində yaranan zərərləri ödəmək üçün kifayət qədər rəhbərlik hesab etdiyi səviyyədə ehtiyatların saxlanılması məqsədi ilə dəyərsizləşmə ehtiyatlarını qiymətləndirir. Hükümlərin hesablanması əsasən ECL modeli və tətbiq olunan prudensial tənzimləmələrlə təyin olunan vaxt əsas meyarlarından istifadə olunur.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar rəhbərliyin hesablamalarına əsasən ətraf mühitə aid olan əməliyyatlardan əldə edilən məlumatlardan əldə edilir. Həssaslıq, Bankın hesabatındakı xalis gəliri əhəmiyyətli dərəcədə üstələməməsi və onun öhdəliklərini azaltması üçün müddəaları qiymətləndirərkən həyata keçirilir.

Məhkəmə çəkişmələrindən irəli gələn şərti məsuliyyət

Bank əməliyyatlarının xarakterindən asılı olaraq adi biznes fəaliyyətində yaranan məhkəmə proseslərinə cəlb oluna bilər. Tədbirlərdən yaranan şərti öhdəliklər üçün ehtiyat iqtisadi resursların xaric olma ehtimalına və belə çıxışın qiymətləndirilməsinin etibarlılığına əsaslanır. Belə məsələlər çoxsaylı qeyri-müəyyənliklərə məruz qalır və fərdi məsələlərin nəticəsi güvən ilə proqnozlaşdırıla bilməz. Qiymətləndirmə və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr prospektiv şəkildə tətbiq olunur.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

5 Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri

	2020 AZN	2019 AZN
Kassada nağd pul qalığı	21,011	20,545
Mərkəzi bankda yerləşdirilmiş vəsaitlər, məcburi minimal ehtiyat fondu çıxılmaqla	12,286	10,893
Nağd və nağd pul ekvivalentləri daxil olmaqla (6-cı qeyd)	33,297	31,438
Mərkəzi bankda məcburi minimal ehtiyat fondu	4,055	3,864
Nağd pul və onun ekvivalentləri	37,352	35,302

Məcburi minimal ehtiyat fondundan bankın gündəlik əməliyyatlarında istifadə edilmir. Kassada nağd pul qalığı, mərkəzi bankda vəsaitlər və məcburi minimal ehtiyat depozitləri faizsizdir.

Hesabat tarixinə buraya blok edilmiş müxbir hesabı sıfır qalığı ilə (2019: AZN sıfır) daxildir.

6 Nağd pul və nağd pul ekvivalentləri

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın məqsədləri üçün nağd pul və nağd pul ekvivalentlərinə aşağıdakı komponentlər daxildir:

	2020 AZN	2019 AZN
Nağd və Mərkəzi Bankdakı pul vəsaitləri (5-ci qeyd)	33,297	31,438
Digər banklardakı pul vəsaitləri (7-ci qeyd)	44,036	38,861
	77,333	70,299

7 Digər banklardakı pul vəsaitləri

Müxbir hesablar	44,036	38,861
Daha az: Dəyərsizləşmə zərərinə görə ehtiyat (7.1-ci qeyd)	(440)	(389)
	43,596	38,472

7.1 Zərər itkisinə görə vəsait

Yanvarın 1-nə qalıq,	389	126
İllik ehtimal olunan zərəərə görə ehtiyat	51	263
Dekabrın 31-nə qalıq	440	389

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
 31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

8 Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	2020	2019
	AZN	AZN
Kredit və avanslar	570,103	567,573
Yığılmış faiz gəliri	2,281	2,271
	572,384	569,844
Çıxılın: ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat (8.1-ci qeyd)	(33,198)	(35,880)
	539,186	533,964

Müştərilərə verilən kredit və avanslar illik 3.88% - 26% arasında faiz gəlirinə malikdir (2019: illik 3.88% - 25%).

İcarə məhdudiyyətlərinin pozulması ilə bağlı 24.1-ci qeydə istinad edin.

Müştərilərə verilən kredit və avansların sənaye üzrə təhlili - hesablanmış faiz istisna olmaqla ümumi

	2020	2019
	AZN	AZN
Nəqliyyat	526,038	545,791
İrədi şəxslər	32,979	16,038
Ticarət və xidmət sektoru	10,368	5,291
Təkinə	718	453
	570,103	567,573

Müştərilərə verilən kredit və avansların valyuta təhlili - hesablanmış faiz istisna olmaqla ümumi

	2020	2019
	AZN	AZN
AZN	132,159	174,304
USD	430,951	382,662
EUR	6,993	10,607
	570,103	567,573

8.1 Ehtimal edilən zərər üçün ayrılmış ehtiyat

Aşağıdakı cədvəldə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın açılış və son balanslarının uzlaşmaları göstərilir:

	2020	2019
	AZN	AZN
Yanvarın 1-nə olan qalıq	35,880	34,352
Silinmiş	(54)	-
İl üzrə ehtimal edilən zərərlər üçün ayrılmış ehtiyat	(2,628)	1,528
Dekabr ayının 31-nə olan qalıq	33,198	35,880

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə

(min Azərbaycan manatı ilə)

8 Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar (davamı)

8.1 Ehtimal edilən zərər üçün ayrılmış ehtiyat (davamı)

31 dekabr 2020-ci il tarixinə müştərilərə verilən kredit üçün gözlənilən kredit zərərinə (ECL) hərəkət aşağıdakı kimidir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Total
	AZN	AZN	AZN	AZN
ECL ehtiyatı				
Yanvarın 1-nə olan qalıq,	19,712	13,992	2,176	35,880
Silinmiş	(54)	-	-	(54)
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	4,197	(6,838)	13	(2,682)
Cəm	23,855	7,154	2,189	33,198

31 dekabr 2019-cu il tarixinə müştərilərə verilən kredit üçün gözlənilən kredit zərərinə (ECL) hərəkət aşağıdakı kimidir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Total
	AZN	AZN	AZN	AZN
ECL ehtiyatı				
Yanvarın 1-nə olan qalıq,	32,371	1	1,980	34,352
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(12,659)	13,991	196	1,528
Cəm	19,712	13,992	2,176	35,880

	Müştərilərə kreditlər və avanslar			Verilən zəmanətlər			
	12 aylıq GKZ	Dəyərsizl əşməmiş ömürlük GKZ	Dəyərsizl əşmiş ömürlük GKZ	12 aylıq GKZ	Dəyərsizl əşməmiş ömürlük GKZ	Dəyərsizl əşmiş ömürlük GKZ	Ümumi
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
31 Dekabr 2020-ci il							
Ümumi məbləğ	564,707	3,021	2,375	991	1,290	-	572,384
MIIBS 9-a əsasən ehtimal edilən zərər üçün ayrılmış ehtiyat	(22,820)	(383)	(2,189)	(1,035)	(6,771)	-	(33,198)
	541,887	2,638	186	(44)	(5,481)	-	539,186

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

8 Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar (davamı)

8.1 Ehtimal edilən zərər üçün ayrılmış ehtiyat (davamı)

	Müştərilərə kreditlər və avanslar			Verilən zamanədlər			
	12 aylıq GKZ AZN	Dəyərsizlə şmənmiş ömürlük GKZ AZN	Dəyərsizlə əşmiş ömürlük GKZ AZN	12 aylıq GKZ AZN	Dəyərsizlə əşmənmiş ömürlük GKZ AZN	Dəyərsizlə əşmiş ömürlük GKZ AZN	Ümumi 12 aylıq GKZ AZN
31 Dekabr 2019-cu il							
Ümumi məbləğ	560,357	6,548	2,939	-	-	-	569,844
MHBS 9-a əsasən ehtimal edilən zərər üçün ayrılmış ehtiyat	(18,149)	(99)	(2,077)	(1,563)	(13,992)	-	(35,880)
	542,208	6,449	862	(1,563)	(13,992)	-	533,964

Kreditlər və avanslar üzrə təminat 31 dekabr 2020-ci il tarixinə 33.2 milyon manat MHBS tələblərinə uyğun olaraq bankın daxili siyasətinə əsasən verilmişdir. Bununla birlikdə rəhbərlik Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) tələblərinə uyğun olaraq 31 dekabr 2020-ci il tarixinə etibarlı gəlirlərində kreditlər və avanslar üzrə 25.65 milyon manat ehtiyat nəzərə aldığı bildirir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

9 Əmlak, avadanlıq və aktivlərdən istifadə hüququ						Aktivlərdən istifadə hüququ		Ümumi
	Mebel və avadanlıq	Komputerlər	Avtomobillər	Digər aktivlər	İcarənin təkmilləşdiriləsi	AZN	AZN	
2020	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
Ümumi balans dəyəri								
1 yanvar 2020-ci il tarixinə qalıq	3,956	1,821	781	1,086	1,469	2,698		11,811
Əlavələr	176	35	53	4	-	3,358		3,626
Silənmələr	-	(73)	(33)	-	-	-		(106)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	4,132	1,783	801	1,090	1,469	6,056		15,331
Yığılmış köhnəlmə								
1 yanvar 2020-ci il tarixinə qalıq	2,260	796	433	321	354	540		4,704
Köhnəlmə xərcləri	436	292	94	153	78	1,211		2,264
Silənmə	-	(73)	(26)	-	-	-		(99)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	2,696	1,015	501	474	432	1,751		6,869
31 dekabr 2020-ci il tarixinə xalis qalıq dəyəri	1,436	768	300	616	1,037	4,305		8,462

Bank icarə öhdəliklərini 16 №-li MFIBS-a uyğun olaraq icarəyə götürülmüş binalar üzrə qalan icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə uçota almışdır. Bank icarə öhdəliklərinə bərabər istifadə hüququ olan aktivləri qeyd etmişdir. Əlavə məlumat üçün 13 sayılı qeydlərə baxın.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

9 Əmlak, avadanlıq və Aktivlərdən istifadə hüququ (davamı)	Mebel və avadanlıq		Komputerlər		Avtomobillər		Digər aktivlər		İcarənin təkmilləşdiriləsi		Aktivlərdən istifadə hüququ		Ümumi
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
2019													
Ümumi balans dəyəri													
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalq	3,760		1,139		826		308		1,469		-		7,502
Əlavələr	271		693		-		778		-		2,698		4,440
Sililmələr	(75)		(11)		(45)		-		-		-		(131)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalq	3,956		1,821		781		1,086		1,469		2,698		11,811
Yığılmış köhnəlmə													
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalq	1,937		579		359		173		270		-		3,318
Köhnəlmə xərcləri	398		228		115		148		84		540		1,513
Sililmə	(75)		(11)		(41)		-		-		-		(127)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalq	2,260		796		433		321		354		540		4,704
31 dekabr 2019-cu il tarixinə xalis qalq dəyəri	1,696		1,025		348		765		1,115		2,158		7,107

Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə avadanlıq və əmlakın balans dəyərində dəyərsizləşmə olmamışdır. (2019: Sifir). Hec bir əmlak və avadanlıq öhdəliklər üçün təminat qismində girov qoyulmamışdır.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

10 Digər aktivlər

	2020	2019
	AZN	AZN
Maliyyə aktivləri		
Hesablanma prosesində olan məbləğlər	4,621	5,148
Digər aktivlər	181	15
Cəmi maliyyə aktivləri	4,802	5,163
	2020	2019
	AZN	AZN
Qeyri-maliyyə aktivləri		
Qabaqcadan ödənişlər	103	267
Digər aktivlər	2,041	1,357
Cəmi qeyri-maliyyə aktivləri	2,144	1,624
Cəmi digər aktivlər	6,946	6,787

11 Bank və maliyyə təşkilatlarından kredit və depozitlər

	2020	2019
	AZN	AZN
Mərkəzi Bankdan ödəniləcək vəsaitlər	2,916	22,824
Digər banklardan və maliyyə institutlarından depozitlər	14,613	9,952
Azərbaycan İpoteka Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	22,098	4,809
	39,627	37,585

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankından alınmış kreditlər illik 3.7% (2019: illik 3.7%-8%) faiz dərəcəsinə malik, və təminatlıdır. Cəmi bir il ərzində qaytarılmalıdır.

Digər banklardan və maliyyə institutlarından alınmış kreditlər illik 3%-4.5% (2019: illik 1-3%) faiz dərəcəsinə malikdir.

Azərbaycan İpoteka Fondundan alınmış kreditlər illik 1%-4% (2019: illik 1%-4%) faiz dərəcəsinə malik və təminatlıdır; və bütün kreditlər 3-29 il arasında qaytarılmalıdır.

12 Müştərilərdən alınmış depozitlər

	2020	2019
	AZN	AZN
Müddətli depozitlər	321,887	348,908
Cari hesablar	108,959	121,916
Müddətli depozit üzrə toplanmış faiz xərcləri	406	627
	431,252	471,451

Müddətli depozitlər

Bu depozitlər təminatlıdır və illik 1%-8% arasında faiz dərəcəsinə malikdir (2019: illik 1% -12%).

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

12 Müştərilərdən alınmış depozitlər (davamı)

Müştərilərin əmanətləri üzrə sektorların təhlili

	2020	2019
	AZN	AZN
Fərdi şəxslər	319,963	370,555
Nəqliyyat və kommunikasiya	48,450	38,297
Ticarət	61,929	62,290
Kənd təsərrüfatı	694	31
Tikinti	14	56
Digər	202	222
	431,252	471,451

13 Digər öhdəliklər

	2020	2019
	AZN	AZN
Maliyyə öhdəlikləri		
Yığılmış və digər ödənişlər	1,653	5,292
İcarə öhdəlikləri	4,847	2,349
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	6,500	7,641

Qeyri-maliyyə öhdəlikləri

Dövlət təşkilatlarına ödənməli olan

261	164
261	164

Cəmi digər öhdəliklər

6,761	7,805
--------------	--------------

İcarə öhdəlikləri

	2020	2019
	AZN	AZN
Uzunmüddətli öhdəlik		
İcarə öhdəlikləri	3,852	1,924
	3,852	1,924

Cari öhdəlik

İcarə öhdəlikləri	995	425
	995	425

Cəmi icarə öhdəlikləri

		2,349
4,847		

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

13 Digər öhdəliklər (davamı)

	1 ilə kimi AZN	1 ilə 5 il arasında AZN	5 ildən sonra AZN	Ümumi AZN
31 Dekabr 2020				
Minimum icarə ödənişləri	1,842	4,893	-	6,735
Maliyyə xərcləri	(847)	(1,041)	-	(1,888)
Xalis cari dəyər	995	3,852	-	4,847
31 Dekabr 2019				
Minimum icarə ödənişləri	844	2,533	-	3,377
Maliyyə xərcləri	(419)	(609)	-	(1,028)
Xalis cari dəyər	425	1,924	-	2,349

14 Nizamnamə kapitalı

Bankın nizamnamə kapitalı yalnız tam ödənmis nominal dəyəri 154 AZN olan (2019: AZN 154) adi səhmlərdən ibarətdir. Bütün səhmlər dividend almaq, kapitalın qaytarılması və səhmdarların iclasında bir səs hüququ verir.

	2020	2019
Səhmlərin sayı		
Buraxılmış və tam ödənmis səhmlər: dekabrın 31-nə	1,004	679
Dekabrın 31-də buraxılışına icazə verilmiş səhmlər	1,004	679
Dekabrın 31-də təsdiqlənmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş səhmlər (AZN ilə)	154,601	104,601

İl ərzində Bankın nizamnamə kapitalı 50 milyon manat artmışdır. Bununla birlikdə səhmdarlarda və pay faizlərində dəyişiklik yoxdur.

15 Xalis faiz gəlirləri

	2020 AZN	2019 AZN
Faiz gəlirləri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz	32,798	35,785
Zəmanətlər üzrə faiz	1,947	2,101
Digər banklardakı vəsaitlər üzrə faiz	25	348
	34,770	38,234
Faiz xərcləri		
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə faiz	2,149	2,722
Müştərilərdən alınacaq vəsaitlər üzrə faiz	17,537	10,144
	19,686	12,866
Xalis faiz gəlirləri	15,084	25,368

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

16 Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir

	2020	2019
	AZN	AZN
Məzənnə üzrə fərq – xalis	95	(412)
Dövlət əməliyyatları üzrə – xalis	4,181	5,466
Cəmi	4,276	5,054

17 Haqq və komissiya gəlirləri

	2020	2019
	AZN	AZN
Plastik kartlarla əməliyyatlar	6,627	11,252
Hesablaşmalar	1,365	2,427
Pul vəsaitləri ilə əməliyyatlar	1,400	1,526
Qarantıya görə komissiya	47	47
Digər	314	865
Cəmi	9,753	16,117

18 Haqq və komissiya xərcləri

	2020	2019
	AZN	AZN
Plastik kartlarla əməliyyatlar	3,141	3,962
Hesablaşmalar	408	609
Qarantıya üzrə komissiya	36	31
Digər	280	270
Cəmi	3,865	4,872

19 Digər gəlirlər-xalis

	2020	2019
	AZN	AZN
Əsas vəsaitlərin satışından əldə edilən gəlir/ (zərər)	5	7
Digər gəlirlər	29	13
Cəmi	34	20

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

20 Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri

	2020	2019
	AZN	AZN
Əmlakın, avadanlığın və istifadə hüquqlu aktivin köhnəlməsi	2,264	1,513
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	150	115
Cəmi	2,414	1,628

21 İnzibati və ümumi xərclər

	2020	2019
	AZN	AZN
Reklam və marketing	9,682	15,501
Əmək haqqı və müavinətlər	5,342	5,167
İcarə öhdəlikləri üzrə faizlər	1,035	495
Səyahət və əyləncə	779	496
Sığorta	521	1,045
Ofis ləvazimatları	394	665
Təhlükəsizlik xidməti	379	368
Təmir və bərpa xərcləri	298	204
Hüquqi və peşəkar xidmət xərcləri	288	581
Rabitə	265	243
Gəlir vergisindən başqa vergilər	90	78
İcarə	80	1,898
Nəqliyyat vasitələrinin istismar xərcləri	63	65
Kommunal xərclər	40	39
Cərimələr	1	1
Digər	1,376	538
Cəmi	20,633	27,384

22 Vergiqoyma

Azərbaycan kommersiya və vergi qanunvericiliyi xüsusilə müxtəlif təfsir və dəyişikliklərə məruz qala bilər. Bundan əlavə, rəhbərliyin vergi qanunvericiliyinin təfsiri vergi orqanlarından fərqlənə bilər, əməliyyat vergi orqanları tərəfindən mübahisələndirilə bilər və nəticədə Bank əlavə vergi, cərimə və faizlər ödəmək məcburiyyətində olar. Rəhbərlik Bankın vergi qanunvericiliyinin əhəmiyyətli dərəcədə uyğun olduğuna inanır. Təxirə salınmış vergi aktivini tanınmamışdır çünki onun hesabatı təsiri cüzdür.

	2020	2019
	AZN	AZN
Cari vergi	1,450	2,339
	1,450	2,339

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

22 Vergi qoyma (davamı)

Vergi xərcləri və mühasibat mənfəəti arasında əlaqələr

	2020	2019
	AZN	AZN
Vergidən əvvəlki mühasibat mənfəəti	4,863	11,147
20% ilə hesablanmış vergi (2019: 20%):		
- Mühasibat mənfəəti üzrə	973	2,229
- Vergi məqsədləri üçün çıxılmayan xərclər üzrə	477	110
İl üzrə gəlir vergisi xərcləri	1,450	2,339

23 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Bank normal fəaliyyətini həyata keçirərkən, Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dəstəklənən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarında verilən əlaqəli tərəf anlayışına daxil olan qurumlarla işgüzar fəaliyyət aparır. Bu əməliyyatlar bank normal fəaliyyətini keçirərkən aparılır və iki tərəfin razılaşdığı mübadilə məbləğləri ilə ölçülür.

Bu maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün, qurumlar Bank birbaşa və ya dolayısı ilə qurumların maliyyə və maliyyə əməliyyatlarına ciddi təsir göstərmək imkanına malik olduğu və ya əksinə Bank və ya digər quruma ümumi nəzarətə və ya ciddi təsirə məruz qaldığı halda Banka əliyyəti olan hesab olunur. İl ərzində əlaqəli tərəflərlə uçota alınmış əməliyyatların təfərruatları aşağıda göstərilir.

23.1 Əlaqəli tərəflərlə bağlı qalıqlar

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

	2020	2019
	AZN	AZN
Kredit və avanslar		
(a) Səhmdarlar	1,485	3,068
(b) Səhmdar müəssisələr	10,354	5,283
(c) Əsas idarəetmə personalı	94	146
(d) Digər əlaqəli tərəflər	859	493
	12,792	8,990
Hesablanmış faiz gəliri		
(a) Səhmdarlar	3	8
(b) Eyni nəzarət altında olan müəssisələr	52	55
(c) Əsas idarəetmə personalı	1	1
(d) Digər əlaqəli tərəflər	4	2
	60	66
Cəmi	12,852	9,056

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

23 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar (davamı)

23.1 Əlaqəli tərəflərlə bağlı qalıqlar (davamı)

Müştərilərdən depozitlər

	2020	2019
	AZN	AZN
Müddətli depozitlər		
(a) Səhmdarlar	224,429	192,076
(b) Digər əlaqəli tərəflər	2,805	51,000
	227,234	243,076
Cari/müddətsiz hesablar		
(a) Səhmdarlar	5,514	14,100
(b) Eyni nəzarət altında olan müəssisələr	983	520
(c) Əsas idarəetmə personalı	42	37
(d) Digər əlaqəli tərəflər	157	7,927
	6,696	22,584
Müddətli depozitlərə hesablanmış faiz xərcləri		
(a) Səhmdarlar	256	294
(b) Digər əlaqəli tərəflər	3	163
	259	457
Cəmi	234,189	266,117

23.2 Məcmu gəlir hesabatına daxil edilmiş məbləğlər

Faiz gəlirləri

	2020	2019
	AZN	AZN
Faiz gəliri		
(a) Səhmdarlar	116	392
(b) Eyni nəzarət altında olan müəssisələr	744	495
(c) Əsas idarəetmə personalı	10	-
(d) Digər əlaqəli tərəflər	37	4
	907	891

Faiz xərcləri

	2020	2019
	AZN	AZN
(a) Səhmdarlar	14,249	7,987
(b) Digər aidiyyəti tərəflər	106	2,550
	14,355	10,537

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

23 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar (davamı)

23.2 Məcmu gəlir hesabatına daxil edilmiş məbləğlər (davamı)

Əsas idarəetmə personalının məvacibi

2020 2019

AZN AZN

Əsas idarəetmə personalının məvacibi

678 460

Hesablaşmalar üzrə haqq və komissiya gəlirləri

Hesablaşmalar üzrə haqq və komissiya gəlirləri

305 1,234

Əlaqəli tərəflərin adından verilmiş qarantiyalar

Eyni nəzarət altında olan müəssisələr

2,615 3,094

Əməliyyat xərcləri – Reklam xərcləri

(a) Səhmdar

8,449 8,259

(b) Eyni nəzarət altında olan müəssisələr

376 3,541

(c) Əsas idarəetmə heyəti

6 -

8,831 11,800

24 Şərti öhdəliklər, şərti aktivlər və təəhhüdlər

Normal fəaliyyəti həyata keçirərkən Bank müştərilərinin ehtiyaclarını ödəmək məqsədilə balansdankənar risklərlə maliyyə alətlərində tərəf qismində çıxış edir. Müxtəlif dərəcələrdə kredit risklərinə məruz qalan həmin alətlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmur. Bank balansdankənar şərti öhdəliklərin və təəhhüdlərin qəbul edilməsində balansə daxil olan əməliyyatlarla eyni kredit nəzarəti siyasəti və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

2020 2019

AZN AZN

Müştəri adından verilmiş zəmanətlər

71,872 102,581

Kredit xətləri

29,368 48,977

Hesabat tarixinə Bankın heç bir ciddi kapital təəhhüdləri olmamışdır (2019: Sifir).

Əməliyyat mühiti

Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan bazarlar, iqtisadi, siyasi və sosial və hüquqi və qanunvericilik riskləri daxil olmaqla daha inkişaf etmiş bazarlardan fərqli risklərə məruz qalır. Keçmişdə olduğu kimi, inkişaf etməkdə olan ölkələrə investisiya qoyuluşu ilə əlaqəli faküki və ya qəbul olunan maliyyə problemləri və ya risklərin artması Azərbaycanda investisiya mühitinə və ümumiyyətlə Azərbaycan iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərə bilər. Azərbaycanda sahibkarlığı təsir edən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməyə davam edir. Azərbaycan daxilindəki vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif təsirlərə məruz qalır və digər hüquqi və fiskal maneələr hazırda Azərbaycanda fəaliyyət göstərən qurumların qarşılaşdığı çətinliklərə kömək edir. Azərbaycanın gələcək iqtisadi istiqaməti, əsasən hüquqi,

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

24 Şərti öhdəliklər, şərti aktivlər və təəhhüdlər (davamı)

Əməliyyat mühiti (davamı)

tənzimləyici və siyasi inkişafarla birlikdə hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul tədbirlərindən asılıdır.

21 Fevral 2015-ci ildən bəri Azərbaycan Məmnunlarında ABŞ dollarına nisbətində böyük devalvasiya baş verdi. Hökumət 21 dekabr 2015-ci il tarixindən bu yana ABŞ dollarına nisbətində olan dəyişən məzənnəni tətbiq etdi. Bundan əlavə, Hökumət, tənzimləyicinin məzənnəsindən maksimum və minimum marj sapması məhdudiyyətini götürsün və artıq banklar bazar tələbi və təklifi əsasında öz məzənnələrini təyin edə bilsinlər.

2009 və 2010-cu illərdə Azərbaycanın maliyyə və kapital bazarlarına mənfi təsir göstərən global maliyyə qarışıqlığı geri çəkildi və 2011 və 2012-ci illərdə Azərbaycan iqtisadiyyatı yenidən böyüməyə döndü. Ancaq əhəmiyyətli iqtisadi qeyri-müəyyənliklər qalmaqdadır. Kredit mühitinin sərtləşdirilməsi və ya neft və qaz qiymətlərinin enməsi daxil olmaqla global maliyyə sistemlərindəki sistemli risklərdən doğan mənfi dəyişikliklər Azərbaycan iqtisadiyyatını ləngidə və ya poza bilər. Azərbaycan böyük həcmdə neft və qaz istehsal etdiyi və ixrac etdiyi üçün Azərbaycan iqtisadiyyatı dünya bazarında il ərzində xeyli dəyişən neft və qazın qiymətinə xüsusilə həssasdır.

COVID-19 pandemiyası

COVID-19 pandemiyasının 2020-ci ilin əvvəlində sürətlə yayılması səbəbindən, Azərbaycan Respublikası Hökuməti də daxil olmaqla bir çox hökumətlər epidemiyaya qarşı müxtəlif tədbirlər həyata keçirdi. Bu tədbirlərin sırasında karantinə alınma, iş yerlərinin bağlanması, səyahətlərin məhdudlaşdırılması və bəzi ərazilərin qapanması olmuşdur. Bu tədbirlər global tədarük zəncirində, mal və xidmətlərə tələbə, habelə işgüzar fəaliyyətin miqyasına təsir göstərmişdir. Pandemiyanın özü və nəticələrinin minimuma endirməsi yönündə görülən tədbirlərin bir çox sahələrdə fəaliyyət göstərən müəssisələrin işinə təsir göstərəcəyi gözlənilir. 2020-ci ilin martından bəri səlim, valyuta və əmtəə bazarlarında əhəmiyyətli dərəcədə dəyişənlik mövcuddur, həmçinin xam neft qiymətlərində azalma və birja məzənnələrindəki dalğalanmalar da nəzərə alınmalıdır.

COVID-19 pandemiyasının yayılmasının qarşısını almaq üçün Azərbaycan Respublikası Hökuməti bütün istiqamətlərdə kompleks tədbirlər həyata keçirməyə davam edir. Pandemiyanın qarşısını almaq üçün 2020-ci ilin martında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti pandemiyanın təsirini minimuma endirmək üçün fəaliyyət planları haqqında bir fərman imzaladı. Bu fərmana uyğun olaraq, ölkədəki fiziki şəxsləri və müxtəlif müəssisələri dəstəkləmək üçün 2.500.000 min manatlıq böhrana qarşı stimül paketi hazırlanır. ARMB, manat məzənnəsinin sabitliyini təmin etmək üçün pul siyasətini davam etdirir. Bank pandemiyanın təsirinin və dəyişən mikro və makroiqtisadi şərtlərin, onun fəaliyyətinə, maliyyə vəziyyətinə və maliyyə nəticələrinə təsirini qiymətləndirməyə davam edir.

2020-ci ilin birinci yarısında global iqtisadiyyata koronavirus pandemiyasının (COVID-19) yayılması mənfi təsir göstərdi. 2020-ci ilin iyun-iyul aylarında bir çox ölkələr pandemiyanın azalmış yayılma əlamətlərini nümayiş etdirməyə başladı. Dövlət rəhbərləri məhdudiyyətləri tədricən qaldırmağa və ya azaltmağa başladı. Bu tendensiya global maliyyə və əmtəə bazarlarında canlanmanı dəstəklədi. Bununla birlikdə, ölkələrdə pandemiyanın zirvəsinə 2020-ci ilin iyun-iyul aylarında çatıldı və nəticədə qapanma tədbirləri daha da sərtləşdi. Bu tədbirlər yeni koronavirus hadisələrinin tədricən azalmasına səbəb oldu və 2020-ci ilin avqust ayına qədər bir çox hökumət, o cümlədən Azərbaycan Respublikası I Hökuməti məhdudiyyətləri azaltmağa

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

24 Şərti öhdəliklər, şərti aktivlər və təəhhüdlər (davamı)

Əməliyyat mühiti (davamı)

başladı. 2020-ci ilin dekabrında COVID-19-un ikinci dalğası ölkəni burdı. Azərbaycan Respublikası Hökuməti yenidən pandemiya nəzarət etmək üçün bir neçə tədbirlər gördü. Banklar COVID-19 səbəbiylə Azərbaycan Mərkəzi Bankının təlimatları əsasında müəyyən müddətə eliyat hesablamasını dayandırdılar. Bank fəaliyyətlərinin əksəriyyətini Azərbaycan Respublikasında aparır. Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyatı xüsusilə neft və qaz qiymətlərinə həssasdır. Son illər ərzində Azərbaycan Respublikası Hökuməti daha tarazlı iqtisadiyyata keçidi sürətləndirmək və neft-qaz sektorundan asılılığı azaltmaq üçün böyük iqtisadi və sosial islahatlara başladı. 9-cu ildə ARMB Azərbaycan manatının sabitliyini qoruyaraq pul şərtlərini yumşaltmağa davam etdi. Nəticədə, ARMB yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsi 9,8%-dən 7,5%-ə endirildi. Bundan əlavə, Azərbaycan manatının sabitliyini 1 ABŞ dolları 1.7000 səviyyəsində saxlamaq üçün, dövr ərzində əhəmiyyətli valyuta satışları edildi.

2020 ilin mart-iyun aylarında ölkədə COVID-19 ilə mübarizə üçün getdikcə daha çox məhdudlaşdırıcı qapanma tədbirləri iqtisadi aktivliyi və məcmu xərcəlmə səviyyələrini əhəmiyyətli dərəcədə azaldırdı. Sosial uzaqlaşdırma və eyni zamanda karantın tədbirləri, pərakəndə satış, nəqliyyat, səyahət, iaşə, otel, əyləncə və digər bir çox müəssisələrin bağlanması ilə nəticələndi.

Beynəlxalq ticarətin fəaliyyəti də əhəmiyyətli dərəcədə azalmışdır. Nəhayət, neft qiymətləri tarixdə ən aşağı səviyyələrə endi və dövrün sonuna qədər nisbətən bərpa olundu. COVID-19 pandemiyasının yaratdığı iqtisadi tənəzzülə qarşı mübarizə üçün Azərbaycan Respublikası Hökuməti və ARMB tərəfindən dəstək paketi təqdim edildi. Bu tədbirlər, təsirə məruz qalan sənayelərə verilən subsidiyalı borc vermə, işsiz insanlara ödənişlər və maliyyə sektorunun resursları təmin etmək imkanlarını qorumaq və COVID-19 tədbirləri nəticəsində müştərilərə likvidlik çatışmazlığının qarşısını almaq üçün müəyyən tənzimləmə məhdudiyyətlərinin yumşaldılmasını əhatə edir. 23 aprel 2020-ci il tarixində ARMB, Bank da daxil olmaqla, sistemə əhəmiyyətli banklar üçün tələb olunan minimum kapital adekvatlıq əmsalını 12.0% -dən 11.0% -ə, digər bütün banklar üçün isə 10.0% -dən 9.0% -ə endirməyə qərar vermişdir.

2020-ci ilin iyun-iyul aylarınadək çox sayda ölkədə pandemiyanın azalmış yayılma əlamətləri sezilməyə başladı. Hökumət məhdudiyyətləri tədricən qaldırmağa və ya dayandırmağa başladı. Bu tendensiya global maliyyə və əmtəə bazarlarında canlanma ilə müşahidə olundu. Buna baxmayaraq, Azərbaycanda pandemiya pik həddinə 2020-ci ilin oktyabr-dekabr aylarında çatdı və qapanma tədbirləri nəticəsində daha da sərtləşdi. Bu tədbirlər koronavirus hadisələrinin global səviyyədə azalmasına və 18 Yanvar 2021-ci il tarixindən etibarən əksər qapanma tədbirlərinin aradan qalxmasına səbəb oldu.

İkinci Dağlıq Qarabağ müharibəsi

İkinci Dağlıq Qarabağ müharibəsi 27 sentyabr 2020-ci ildə başlamış və 10 noyabr 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidenti, Ermənistan Respublikasının Baş Naziri və Rusiya Federasiyası Prezidentinin atəşkəs bəyanatını imzalaması ilə başa çatmışdır. Bu açıqlamaya görə, Azərbaycan əvvəllər Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş ərazilər üzərində nəzarəti bərpa edir. Bu maliyyə hesabatlarının təsdiq olunduğu tarixdə atəşkəs bəyanatında ciddi pozuntular yoxdur. Azərbaycan azad edilmiş əraziləri müasir şəhərçiliyə uyğun olaraq bərpa etməyə hazırlaşır və bu region bölgənin görüşünü yenidən formalaşdıracağı gözlənilən inşaat, infrastruktur işləri ilə qeyd olunan yeni bir dövrə qədəm qoyur. Bankın rəhbərliyi yaxın gələcəkdə Azərbaycanın azad edilmiş torpaqlarında iri infrastruktur layihələri və bölgədəki iqtisadi və nəqliyyat kommunikasiyalarının açılışından dolayı yaranacaq nominal ÜDM səviyyəsində artım gözləyir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

24 Şərti öhdəliklər, şərti aktivlər və təəhhüdlər (davamı)

24.1 Tənzimləyici əmsallara uyğunluq

Azərbaycan Mərkəzi Bankının prudensial normativləri əsasən Bir borcalan və ya bir-biri ilə əlaqədar borcalanlar qrupu üzrə kredit risklərinin maksimum həddi təyin edilmişdir:

- Təminatlı kreditə üzrə 25%
- Təminatsız kreditə üzrə 10%
- Təminatlı və təminatsız məcmu kredit tələbi üzrə 25%

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bank tərəfindən Bir borcalan və ya bir-biri ilə əlaqədar borcalanlar qrupu üzrə Silk Vey Vest aviashirkətinə verilmiş kreditlərin qalıq məbləği təminatsız kreditə üzrə normativin 10%-ni, həmçinin, təminatlı və təminatsız məcmu kredit tələbi üzrə normativin 25% həddini aşmışdır.

25 Kapital adekvatlığı və idarə edilməsi

Kapitalın idarə edilməsi qaydaları və prosedurları

Kapitalın idarə olunmasının əsas məqsədləri Bankın əsas iş strategiyası və tənzimləyicinin minimum tələbləri ilə müəyyən edilmiş kapital tələblərinə cavab vermək üçün kifayət qədər kapitalın olmasını təmin etməkdir. Kapitalın idarə edilməsi prosesi Müşahidə Şurası tərəfindən idarə olunur. Müşahidə Şurası Bankın kapital mövqeyini daxili və tənzimləyici tələblərə uyğun idarə etməkdən məsuldur. Müşahidə Şurası, likvidlik, kapital, risk və gəlirlilik məlahizələri baxımından Bankın aktivlərinin, öhdəliklərinin və maliyyələşdirmə mənbələrinin həcmi və qarışığını da nəzərdən keçirir.

Bankın kapital rəhbərliyi aşağıdakıları həyata keçirir:

- tənzimləyicilər tərəfindən müəyyən edilmiş və həmyaşıdları ilə müqayisə olunan kapital tələblərinə riayət etmək;
- kapital xərclərinin tədarükünü aktiv şəkildə idarə etmək və kapital surətini artırmaq;
- kapitalın vaxtında yenidən bölüşdürülməsinə imkan vermək üçün kapitalın yerləşdirilməsində strateji və taktiki çevikliyin artırılması;
- Bankın resurslarının optimal yerləşdirilməsinə imkan vermək üçün Bankın aktivlərinin likvidliyini artırmaq;
- Bankı gözlənilməz hadisələrdən qorumaq və güclü reytingləri qorumaq;
- Bankın səhmdarlara lazımi gəlir gətirməyə davam etməsi üçün davamlı fəaliyyət kimi davam etdirmə qabiliyyətini qorumaq;
- Bankın genişlənməsini təmin etmək üçün kifayət qədər kapitalın (kvant daxil olmaqla) məqbul bir xərclə olması; və
- müvafiq kapital elementlərinin qarışığı ilə kapitalın ümumi aşağı qiymətinə nail olmaq.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

25 Kapital adekvatlığı və idarə edilməsi (davamı)

Kapital adekvatlığı nisbəti

Qanunvericiliklə kapital adekvatlığının təmin edilməsi üçün müəyyən edilmiş cəmiyyət tədbirləri Bankdan cəmi və 1-ci dərəcəli kapitalının dəyərindən və risk əsasında ölçülmüş aktivlərinə nisbətinin lazımı səviyyədə saxlanmasını tələb edir. Kapitalın risk əsasında ölçülmüş aktivlərə nisbəti Bazel Komitəsinin tətbiq etdiyi prinsiplərdən istifadə etməklə tənzimləyici qurumun təsdiq etdiyi qaydalara uyğun olaraq və dəyərsizləşmə itkilərinə ayırmaları çıxmaqla aktivlərə və balansdankənar təəhhüdlərə aşağıdakı risk hesablamalarının tətbiqi vasitəsilə hesablanmışdır.

	2020 AZN	2019 AZN
Səhmdar kapitalı	154,601	104,601
Bölüşdürülməmiş mənfəət - prudensial tənzimləməyə əsasən	9,020	152
	163,621	104,753
Ayırmalar		
Qeyri-maddi aktivlər	(1,589)	(1,287)
Birinci dərəcəli kapital	162,032	103,466
Ehtiyatlar	7,921	8,013
Cari ilin mənfəəti	3,964	8,868
Tutulmalardan sonra məcmu kapital	173,917	120,347
Cəmi risk dərəcəsi üzrə aktivlər	633,680	641,073
Məcmu kapitalın adekvatlığı (minimal tələb 9% (2019: 10%))	27.45%	18.80%
1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlığı (minimal tələb 5% (2019: 5%))	25.57%	16.10%

26 Maliyyə aktivləri və öhdəliklərin təsnifatı

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatada təqdim olunmuş balans dəyərləri aşağıdakı aktiv və öhdəlik kateqoriyalarına aiddir:

	Qeydlər	2020 AZN	2019 AZN
Maliyyə aktivləri:			
Borclar və debitorlar:			
- Nağd və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	5	37,352	35,302
- Digər Banklarda olan qalıqlar	7	43,596	38,472
- Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	8	539,186	533,964
- Digər aktivlər	10	4,802	5,163
Cəmi		624,936	612,901
Maliyyə öhdəlikləri:			
Amortizasiya olunmuş dəyərə əsasən hesablanmış:			
- Bank və maliyyə təşkilatlarından kredit	11	39,627	37,585
- Müştərilərdən depozitlər	12	431,252	471,451
- Digər öhdəliklər	13	6,500	7,641
Cəmi		477,379	516,677

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə

(min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər

27.1 Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Ədalətli dəyər, məlumatlı və istəklili tərəflərin arasında normal bazar əməliyyatı zamanı aktivin qarşılığında veriləcək və ya öhdəliyi qarşılayacaq məbləğə deyildir. Bu səbəblə, tarixi dəyər metodu ilə hesablanan qalıq dəyəri və ədalətli dəyər arasında fərq ola bilər. Ədalətli dəyər anlayışının kökündə, müəssisənin fəaliyyəti göstərməyə davam etməsi, eləcə də müəssisənin likvidasiyaya, əməliyyatlarının əhəmiyyətli miqyasda məhdudlaşdırılmasına və ya zərərli şərtlərlə əməliyyat həyata keçirməyə niyyəti və məcburiyyəti olmaması fərz olunur. Rəhbərliyin təxminlərinə görə, Bankın maliyyə vəziyyəti hesabatında ədalətli dəyərlə əks olunmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri aşağıdakı kimi göstərilir:

	2020		2019	
	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyər	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyər
	AZN	AZN	AZN	AZN
Maliyyə aktivləri:				
- Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	37,352	37,352	35,302	35,302
- Digər banklardakı qalıqlar	43,596	43,596	38,472	38,472
- Müştərilərə verilən kreditlər və avanslar	539,186	539,186	533,964	533,964
- Digər aktivlər	4,802	4,802	5,163	5,163
Cəmi	624,936	624,936	612,901	612,901

	2020		2019	
	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyər	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyər
	AZN	AZN	AZN	AZN
Maliyyə öhdəlikləri:				
- Bank və maliyyə təşkilatlarından kredit və depozitlər	39,627	39,627	37,585	37,585
- Müştəri depozitləri	431,252	431,252	471,451	471,451
- Digər öhdəliklər	6,500	6,500	7,641	7,641
Cəmi	477,379	477,379	516,677	516,677

Maliyyə öhdəliklərini təmin etmək üçün kifayət qədər maliyyə aktivləri mövcuddur.

Maliyyə aktivlər və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri iyerarxik strukturda 3 səviyyədə təsnifləşdirilmişdir. Bu Bankçılıq, ədalətli dəyər ölçülməsində istifadə edilən ən aşağı səviyyəli əhəmiyyətli girişlərə əsasən aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

- 1-ci səviyyə : eyni aktiv və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda göstərilən qiymətlər (düzəldilməmiş);
- 2-ci səviyyə : ədalətli dəyər ölçüləri 1-ci səviyyəyə daxil olan fəal bazar qiymətlərindən başqa, bu aktivlər və öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilən digər məlumatlardan birbaşa (yəni, birbaşa qiymətlərdən) və ya dolay (yəni, qiymətlər vasitəsilə) olaraq alınır;
- 3-cü səviyyə : aktiv və ya öhdəlik üçün müşahidə edilə bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan məlumatlar (müşahidə olunmayan məlumatlar).

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə

(min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.1 Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri (davamı)

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2020-ci il və 31 dekabr 2019-cu il tarixlərinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin iyerarxiyasındakı səviyyələri göstərir:

31 dekabr 2020-cu il	1-ci Səviyyə AZN	2-ci Səviyyə AZN	3-cü Səviyyə AZN	Cəmi AZN
Ədalətli dəyərlə açıqlanan aktivlər				
- Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	-	-	37,352	37,352
- Digər banklarda qalıqlar	-	-	43,596	43,596
- Müştərilərə kredit və avanslar	-	-	539,186	539,186
- Digər aktivlər	-	-	4,802	4,802
Ədalətli dəyərlə açıqlanan öhdəliklər:				
- Maliyyə institutlarından və banklardan kredit və depozitlər	-	-	39,627	39,627
- Müştərilərdən depozitlər	-	-	431,252	431,252
- Digər öhdəliklər	-	-	6,500	6,500
31 dekabr 2019-ci il	1-ci Səviyyə AZN	2-ci Səviyyə AZN	3-cü Səviyyə AZN	Cəmi AZN
Ədalətli dəyərlə açıqlanan aktivlər				
- Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	-	-	35,302	35,302
- Digər banklarda qalıqlar	-	-	38,472	38,472
- Müştərilərə vermiş kreditlər və avanslar	-	-	533,964	533,964
- Digər aktivlər	-	-	5,163	5,163
Ədalətli dəyərlə açıqlanan öhdəliklər				
- Maliyyə institutlarında və banklarda kredit və depozitlər	-	-	37,585	37,585
- Müştərilərdən depozitlər	-	-	471,451	471,451
- Digər öhdəliklər	-	-	7,641	7,641

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Riskin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri

Bankın biznesi riskləri hədəf götürmək və onları peşəkarlıqla idarə etməkdən ibarətdir. Bankın risk idarəetməsinin əsas funksiyaları Bank üçün bütün əsas riskləri müəyyən etmək, həmin riskləri ölçmək, risk mövqelərini idarə etmək və kapital bölgüləri müəyyən etməkdən ibarətdir. Bazar, mal və ən üstün bazaar təcrübəsini əks etdirmək üçün Bank muntəzəm qaydada öz risk idarəetmə siyasət və sistemlərini nəzərdən keçirir.

Bankın məqsədi risklə və əvəz ödənişi arasında müvafiq balans yaratmaq və Bankın maliyyə işinə potensial mənfi təsirləri minimallaşdırmaqdır.

Bank, riski daxili və xarici faktorların səbəb ola biləcəyi zərər və ya mənfəət ehtimalı olaraq təyin edir.

Bankın risk idarəetməsi baş ofis tərəfindən, Müşahidə Şurası ilə sıx əməkdaşlıq çərçivəsində əlaqələndirilir. Nəzarət Şurası ümumi risk idarəetməsi üçün yazılı prinsiplər, həmçinin xarici valyuta mübadilə riski, faiz dərəcə riski, kredit riski və qeyri-mənfəətli maliyyə alətlərindən istifadə kimi xüsusi sahələri əhatə edən yazılı siyasətləri təmin edir.

Maliyyə alətlərinə münasibətdə Bank müxtəlif risklərə məruz qalır. Bankın kateqoriya üzrə maliyyə aktiv və öhdəliklərinin icmalı 26-cı qeyddə verilmişdir. Əsas risk növlərinə bazar riski, kredit riski, likvidlik riski və əməliyyat riski aiddir.

Bazar riski

Bazar riski bazar dəyər və dərəcələrinin dəyişə bilməsi riskidir və bu mənfəətilik və (və ya) kapitalla mənfi təsir göstərə bilər. Bank onun gündəlik əməliyyatları ilə bağlı olan, faiz dərəcələri və valyutada açıq mövqelərdən irəli gələn bir sıra bazaar risklərinə məruz qalır. Bunların hamısı ümumi və xüsusi bazar yerdəyişmələrinə məruz qalır. Bazar riskinin məqsədləri üçün rəhbərlik özünün əsas bazar riski amillərini səhm mövqeyi ilə bağlı risk, faiz dərəcə riski və xarici valyuta riski kimi müəyyən edir. Üstünlük təşkil edən bazar riski xarici valyuta riski və faiz dərəcə riskidir. Bankın kapital bazar əməliyyatları olmadığına görə səhm mövqeyi ilə bağlı riskə ciddi məruz qalmır.

Bir siyasət kimi, Bank bazar dəyər və dərəcələrində mənfi təsirlərdən qorunmaq və öz açıq mövqelərinin risk/əvəz ödənişi profilini optimallaşdırmaq üçün bazar risklərini müəyyən etmək, ölçmək, izləmək və nəzarət etmək istəyir. Nəzarət Şurası əsasən, bazar riski siyasətinin işlənilib-hazırlanması və icrası, risk ölçmə/izləmə metodologiyasının işlənilib-hazırlanması və icrası və məhdudiyyətlərə qarşı bazar risklərinə baxış və hesabatla nəzarət edir.

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riski, maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitləri axınının xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər səbəbindən dəyişməsi riskidir.

Xarici valyuta mübadilə riski gəlirlər və (və ya) kapitalın xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərə görə dəyişkən olması riskidir. Bankın xarici valyutaya məruz qalması nağd xarici valyuta, digər banklardakı balanslar, müştərilərə kredit və avans ödənişləri, bank və maliyyə institutlarından kredit və depozitlər və müştərilərdən depozitlərdən ibarətdir.

Bank öz xarici valyutaya məruz qalmasını xarici valyuta aktiv və öhdəliklərini tutuşdurmaqla idarə edir. Xalis açıq mövqe və qarşı tərəfin məhdudiyyətləri risk konsentrasiyasının məhdudlaşdırılması üçün müəyyən edilmişdir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə

(min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Riskin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)

Xarici valyuta riski (davamı)

Bankı valyuta riskinə məruz qoyan xarici valyuta denominasiyalı maliyyə aktiv və öhdəlikləri aşağıda açıqlanır. Bu məbləğlər hesabatın son tarixində AZN məzənnəsi ilə rəhbərliyə təqdim edilən məbləğlərdir:

	Xarici valyuta mövqeyi			
	ABŞ dolları	AVRO	Digər	Cəmi
	AZN	AZN	AZN	AZN
31 dekabr 2020				
- Maliyyə aktivləri	441,505	24,307	2,588	468,400
- Maliyyə öhdəlikləri	(383,262)	(25,379)	(2,807)	(411,448)
Xalis valyuta mövqeyi	58,243	(1,072)	(219)	56,952
31 dekabr 2019				
- Maliyyə aktivləri	412,701	19,535	4,327	436,563
- Maliyyə öhdəlikləri	(411,275)	(19,461)	(6,502)	(437,238)
Xalis valyuta mövqeyi	1,426	74	(2,175)	(675)

Aşağıdakı cədvəl “yerdə qalan digər məsələlər dəyişməz qalır” şərti ilə bankın maliyyə aktivləri, maliyyə öhdəlikləri və ABŞ dolları/AZN mübadilə məzənnəsi və AVRO/AZN mübadilə məzənnəsinə münasibətdə vergidən əvvəl mənfəət/(zərər) və kapitalın həssaslığını nümayiş etdirir. Bu, 31 dekabr 2020-ci ildə başa çatan il üzrə ABD/AZN mübadilə məzənnəsində $\pm 10\%$ dəyişikliyi qəbul edir (2019: $\pm 10\%$). AVRO/AZN mübadilə məzənnəsi üçün $\pm 10\%$ dəyişiklik nəzərə alınır (2019: $\pm 10\%$). Həssaslığın təhlili Bankın hər hesabatvermə tarixində saxlanan xarici valyuta maliyyə alətlərinə əsaslanır.

Əgər AZN müvafiq olaraq, ABŞ dollarına qarşı 10% (2019: 10%) və AVROYA qarşı 10% (2019: 10%) zəifləmiş olsa idi, bunun aşağıdakı təsirləri olardı:

	Vergidən əvvəl mənfəət/(zərər)			Kapital		
	ABŞ dolları	AVRO	Cəmi	ABD	AVRO	Cəmi
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
31 dekabr 2020	5,824	(107)	(22)	4,659	(86)	(18)
31 dekabr 2019	143	7	(218)	114	6	(174)

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Riskin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)

Xarici valyuta riski (davamı)

Əgər AZN müvafiq olaraq, ABŞ dollarına qarşı 10% (2019: 10%) və AVROYA qarşı 10% (2019: 10%) məhkəmlənmiş olsa idi, bunun aşağıdakı təsirləri olardı:

	Vergidən əvvəl mənfəət/(zərər)			Kapital		
	ABŞ dolları	AVRO	Cəmi	ABD	AVRO	Cəmi
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
31 dekabr 2020	(5,824)	107	22	(4,659)	86	18
31 dekabr 2019	(143)	(7)	218	(114)	(6)	174

Xarici valyuta məzənnələrinə məruzqalma xarici əməliyyatların həcmindən asılı olaraq, il ərzində dəyişkən olur. İstənilən halda yuxarıdakı təhlil Bankın xarici valyuta riskinə məruz qalmasını əks etdirir.

Faiz dərəcəsi riski

Pul vəsaiti axını üzrə faiz dərəcə riski maliyyə alətinin gələcək vəsait axınlarının bazardakı faiz dərəcələrində dəyişikliyə görə dəyişkən olacağı riskidir. Ədalətli dəyər faizi dərəcəsi riski maliyyə alətinin bazarda faiz dərəcəsi risklərində dəyişikliyə görə dəyişkən olacağı riskidir.

Bank dəyişiklikləri təsirlərinə məruzqalmanı bazardakı faiz dərəcələrinin üstünlük təşkil edən səviyyələrində həm öz ədalətli dəyəri və həm də vəsait axını riskləri üzrə götürür. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları çoxala bilsə də, gözlənilməz yerdəyişmələr baş verdikdə zərərləri azalda bilər. Müşahidə Şurası faiz dərəcəsinin yenidən dəyərləndirilməsi və risk dəyərinin səviyyəsinə məhdudiyyətlər qoyur və bunu Risk İdarəetmə Mütəxəssisi izləyir.

Aşağıdakı cədvəldə, vergidən əvvəlki mənfəətin/(zərərin) və kapitalın faiz dərəcələrindəki mümkün $\pm 1\%$ (2019: $\pm 1\%$) dəyişikliyə qarşı həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklər, bazarın hazırkı vəziyyətini müşahidə edilməsi nəticəsində mümkün hesab edilmişdir. Hesablamalar hər bir dövr üçün orta bazar faiz dərəcəsinin dəyişməsinə və hər hesabat tarixində əldə olan, faiz dərəcələrindəki fərqlə qarşı həssaslıq göstərən faizli maliyyə alətlərinə əsasən aparılmışdır. Butun digər dəyişənlər sabit saxlanmışdır.

	Vergidən əvvəlki mənfəət/zərər		Kapital	
	AZN	AZN	AZN	AZN
31 dekabr 2020				
Maliyyə aktivləri:				
- Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	5,392	(5,392)	4,314	(4,314)
Maliyyə öhdəlikləri:				
- Bank və maliyyə təşkilatlarından kredit və depozitlər	(396)	396	(317)	317
- Müştərilərdən depozitlər	(3,223)	3,223	(2,578)	2,578
	1,773	(1,773)	1,419	(1,419)

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Riskin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)

Faiz dərəcəsi riski (davamı)

	Vergidən əvvəlki mənfəət/zərər		Kapital	
	AZN	AZN	AZN	AZN
31 dekabr 2019				
Maliyyə aktivləri:				
- Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	5,340	(5,340)	4,272	(4,272)
Maliyyə öhdəlikləri:				
- Bank və maliyyə təşkilatlarından kredit və depozitlər	(376)	376	(301)	301
- Müştərilərdən depozitlər	(3,495)	3,495	(2,796)	2,796
	1,469	(1,469)	1,175	(1,175)

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Riskin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)

Kredit riski

Kredit riski, borclu tərəfin borcunu ödəmək istəməməsi ehtimalından, və ya ödəmə imkanlarının zəifləməsindən irəli gəlir və nəticədə, Banka iqtisadi zərər dəymiş olur. Bank, kredit riskini idarə etmək üçün verilən kreditlərin monitorinqini aparır, müəyyən tərəflərlə əməliyyatları məhdudlaşdırır və daim müştərilərinin kredit eubarlılığını dəyərləndirir.

Bankın mənfəət məqsədli kreditləri hələ də girovlu və likvidləşən olmaq surətilə qisməddəti ucarəün maliyyələşdirilməsindən ibarətdir. Bank, tək bir sənaye və ya qrupdan asılılığı aradan qaldırmaq üçün diversifikasiya istiqamətində işlərini davam etdirəcəkdir. Kreditlərin əhəmiyyətli hissəsi əlaqəli tərəflərə verilmişdir və idarəçilər bu kreditlərin minimal risk daşdığını müəyyən etmişdirlər.

Bank, kredit siyasəti cəhətdən güclü borc portfeli qurmuşdur və onu eyni şəkildə idarə etdirməkdədir. Bankın kreditlərin dəyərləndirilməsi sistemi, yaxşı hazırlanmış kreditlərin dəyərləndirilməsi, təsdiqlənməsi və onlara nəzarət proseduralarını əhatə etməkdədir və beləliklə, borc verilməsində ehtiyatlılıq və keyfiyyətli kapital portfeli təmin edilməkdədir. Ödənməyən borcların idarə olunmasına xüsusi diqqət ayrılmaqdadır. Ödənməyən borca çevrilməyən ilkin əlamətlərini göstərən kreditlərin müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə "nəzarət siyahısı" ("watch list") proseduru da həyata keçirilməkdədir.

Bank, İstehlakçı Bankinqi məhsulları (Fərdi İstehlak Krediti, Biznes Maliyyəsi, İpoteka və Avtomobil krediti və s.) təqdim etməklə kapital portfelinin diversifikasiyasını daha da artırır. Belə ki, bu cür məhsullar ənənəvi biznes kreditlərindən daha geniş marjaya sahibdir və eyni zamanda, riski böyük sayda fərdi müştərilər arasında paylaşdırmış olur.

Bank, daxili reyting modeli hazırlamışdır və bu model, müştərilərin reytingini müəyyənləşdirməyə imkan verir. Korporativ kreditorların reytingi onların maliyyə əmsallarından və onların fəaliyyət göstərdiyi sənaye və bazar sektorlarından asılıdır. Model həm də effektiv idarəetmə və bazar payı kimi müxtəlif keyfiyyət faktorlarını nəzərə alır.

Daxili reyting modelinin tətbiqi korporativ kreditorların təhlilini standartlaşdırmağa, eləcə də beynəlxalq reyting agentliklərindən reyting almamış kreditorların kredit eubarlılığını kəmiyyət göstəricilərinə əsasən dəyərləndirməyə kömək edir. Bu model daxili bazarın xüsusiyyətlərini nəzərə alır.

Daxili reyting modelinin keyfiyyəti, müntəzəm effektivlik və düzgünlük yoxlamaları ilə tədqiq olunur. Çatışmazlıqlar aşkar olunduqda Bank modelə düzəlişlər edir.

Bankın xüsusi korporativ kreditlərə, eləcə də ucarət və kiçik biznes krediti qruplarına tətbiq etdiyi daxili reyting metodologiyaları, beynəlxalq reyting agentliklərinin metodologiyalarından fərqli əsaslar üzərində qurulmuşdur. Nəticədə, balans hesabatında göstərilən açıq kreditlərin balansına uyğun olacaq məhsullararası müqayisə aparmaq mümkün deyildir. Bu səbəblə, bu barədə təfərruatlı məlumat təqdim edilməməkdədir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Risklərin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)

Kredit riski (davamı)

Ümumiyyətlə, bank sahəsi maliyyə aktivlərinə və şərti öhdəliklərə sahib olmağın nəticəsində kredit riskinə məruz qalır. Bankın kredit riski Azərbaycan Respublikasında cəmlənməkdədir. Bu riskin daimi monitorinqi aparılaraq kredit limitlərinin və müştərilərin kredit etibarlılığının Bankın riskin idarə olunması qaydalarına zidd olmaması təmin olunur.

Aşağıdakı cədvəldə, dəyəri azalmış maliyyə aktivlərinin məcmu balans dəyəri təfərrüatlı şəkildə təqdim olunmuşdur:

	Məcmu dəyər	Dəyərsizləşmə	Balans dəyəri
	AZN	AZN	AZN
31 dekabr 2020-ci il			
Maliyyə aktivləri:			
- Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	37,352	-	37,352
- Digər banklardakı pul vəsaitləri	44,036	(440)	43,596
- Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	572,384	(33,198)	539,386
- Digər aktivlər	4,802	-	4,802
	658,574	(33,438)	625,136
31 dekabr 2019-cu il			
Maliyyə aktivləri:			
- Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	35,302	-	35,302
- Digər banklardakı pul vəsaitləri	38,861	(389)	38,472
- Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	569,844	(35,880)	533,964
- Digər aktivlər	5,163	-	5,163
	649,170	(36,269)	612,901

Kredit riskinə xalis məruz qalma

Bankın kredit riskinə xalis məruz qalması fərdi və ümumi bazar risklərindən asılı olaraq dəyişir.

Aşağıdakı cədvəl balans və balanssaxası maliyyə aktivlərinin kredit riskinə xalis məruz qalmasını əks etdirir. Maliyyə vəziyyəti hesabatundakı maliyyə aktivləri üçün, xalis risk, hər hansı bir təminat öncəsi həmin aktivlərin balans dəyərinə bərabərdir. Şərti öhdəliklər və təəhhüdlərlə, kreditlərin uzadılması ilə bağlı Bankın kredit riskinə xalis məruz qalması tərəfdaş və əks tərəfdən təqdim edilmiş girovun və ya zəmanətin dəyərsiz olduğu hallarda həmin maliyyə alətlərinin müqavilə üzrə dəyərinə bərabər olur.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Risklərin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)

Kredit riski (davamı)

Kredit riskinə xalis məruz qalma (davamı)

	Xalis məruzqalma AZN	Girovun ümumi dəyəri AZN	Xalis mövqe AZN
31 dekabr 2020-ci il			
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	37,352	-	37,352
Digər Banklardakı pul vəsaitləri	43,596	-	43,596
Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	539,186	(304,043)	235,143
Digər aktivlər	4,802	-	4,802
Müştərilər adından maliyyə zəmanətləri	71,872	-	71,872
Kredit xətti	29,368	-	29,368

	Xalis məruzqalma AZN	Girovun ümumi dəyəri AZN	Xalis mövqe AZN
31 dekabr 2019-cu il			
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	35,302	-	35,302
Digər Banklardakı pul vəsaitləri	38,472	-	38,472
Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	533,964	(255,052)	278,912
Digər aktivlər	5,163	-	5,163
Müştərilər adından maliyyə zəmanətləri	102,581	-	102,581
Kredit xətti	48,977	-	48,977

Balansdankənar risklər

Bank balansdankənar risklər üçün də balans riskləri ilə bağlı tətbiq etdiyi risklərin idarə edilməsi prosedurlarını fundamental surətdə tətbiq edir. Bore vermə üçün öhdəlik yarandıqda, Bank müştəri və tərəfdaşlara kreditlər və qabaqcadan ödənişlər üçün tətbiq edilən kredit risklərinin idarə edilməsi prosedurlarını tətbiq edir. Əməliyyatın xarakteri və müştərinin maliyyə vəziyyəyündən asılı olaraq girov tələb edilə bilər.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Risklərin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)

Kredit riski (davamı)

Risk limitlərinə nəzarət və risklərin yumşaldılması siyasətləri

Bank kredit risklərinin cəmlənməsini xüsusilə fərdi müştərilərə və qruplara, sahələrə və ölkələrə aid olduqda müəyyənləşdirdikdə həmin riskləri limitləşdirir, idarə və nəzarət edir. Bank kredit risklərinin səviyyəsini strukturlaşdırır, yəni bir borcluya və ya borelu qrupuna, istehsal sahəsinə münasibətdə qəbul edilə biləcək risklərin limitlərini müəyyən edir. Bu cür risklər dövrü olaraq monitorinq olunur, zərurət yarandıqda isə illik və daha tez nəzərdən keçirilir. Məhsul və istehsal sahələri üzrə kredit riskinin limitləri idarə heyəti tərəfindən təsdiq edilir. Bu limitlərə qarşı fəkri vəziyyət muntəzəm olaraq monitorinq edilir. Borc limitləri dəyişən bazar və iqtisadi şəraitə, kredit qiymətləndirilməsinə və ödəniş qabiliyyətiliyinə uyğun nəzərdən keçirilir. Risk limitlərinə nəzarət və risklərin yumşaldılması üzrə bəzi spesifik tədbirlər aşağıda göstərilmişdir:

Girov

Girovun məbləği və tipi borc götürənlə bağlı olan kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girovun uplərindən və qiymətləndirmə parametrlərinin məqbuluğundan asılı olaraq təlimatlar həyata keçirilir. Əldə olunmuş girovların əsas tipləri aşağıdakılardır:

- Biznes kreditləri üçün - daşınmaz əmlak, daşınar aktivlər, depozitlər və zəmanətlər, və
- Pərakəndə kreditlər üçün - əmlak və daşınan aktivlərin ipotekası

Rəhbərlik girovun bazar dəyərini monitorinq edir, razılaşmaya uyğun olaraq yeni girov tələb edir, və dəyərsizləşmə ilə bağlı ehtiyatların adekvatlığını nəzərdən keçirərək girovun bazar dəyərini monitorinq edir.

Kredit limitləri

Bank müştərilərə verilən borclar üzərində ciddi nəzarət edir. Kredit riskinə məruz qalma müştərilər üzrə ümumi limitlərin bir hissəsi kimi idarə olunur və Bankın Müşahidə Şurası və Kredit Komitəsi tərəfindən təsdiq edilir. Müştərilərə verilən kreditlərlə bağlı kredit riskinə görə bəzi hallarda girov alınır. Odur ki, Bank verilmiş kreditlərin girovla təmin olunmamış hissəsi ilə bağlı risklərə məruz qalır.

Maliyyə şərtləri (kreditlə bağlı öhdəliklər üçün)

Bu maliyyə alətinin əsas məqsədi müştəriləri tələb olunduğu anda maliyyə vasitələri ilə təmin etməkdir. Zəmanətlər də kreditlər kimi riskə məruz qalır. Kreditin uzadılması ilə bağlı öhdəlik borc və ya zəmanətlər formasında təsdiq olunaraq uzadılan kreditlərin istifadə edilməmiş hissəsidir. Kreditin uzadılması ilə bağlı öhdəliklərlə əlaqədar kredit riski göstərir ki, Bank istifadə edilməmiş öhdəlik məbləğində zərər potensial surətdə məruz qala bilər. Lakin zərərin ehtimal olunan məbləği istifadə edilməmiş öhdəliyin ümumi məbləğindən azdır, çünki, kreditlərin uzadılması ilə bağlı öhdəlik spesifik kredit standartlarına cavab verən müştərilər qarşısında götürülür (çox zaman maliyyə şərtləri kimi istinad edilir). Uzun müddətli öhdəliklər qısa müddətli öhdəliklərə nisbətən daha yüksək riskə məruz qaldığı üçün Bank kredit öhdəliklərinin müddətlərini monitorinq edir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
 (min Azərbaycan manatı ilə)

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Risklərin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)

Likvidlik riski

Likvidlik riski, müştərilərin depozitlərini geri götürməsi, müqavilə öhdəlikləri üzrə nağd ödənişlər və borcların ödənməsi kimi nağd pul xərcləmələri nəticəsində Bankın vaxtı çatmış öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsidir. Nağd pul xərcləmələri mövcud nağd pul resurslarını azaldır və müştərilərə borc verilməsi və investisiya kimi fəaliyyətlərə ayırmaq üçün resurs qalmır. Ekstremal vəziyyətlərdə, likvidlik çatışmazlığı balans hesabında və satışlarda azalmalara, eləcə də borc vermə öhdəliklərini yerinə yetirmənin mümkün olmamağına gətirib çıxara bilər. Bu cür vəziyyətlərin ortaya çıxması riski hər bir bank əməliyyatında vardır və bu riskə bir çox ümumi sənaye hadisələri və xüsusi olaraq müəssisədə baş verənlər (məsələn, kredit hadisələri, sistemik şoklar və təbii fəlakətlər) təsir göstərə bilər. Nəzarət heyəti həm maliyyə vəziyyəti hesabı likvidlik nisbətlərinə, həm əmanətcilərin konsentrasiyasına ümumi maliyyələşdirmə qarışığı baxımından, həm də böyük fərdi depozitlərə və likvidlik fəvqəladə planlarına əsassız etibarın qarşısını almaq baxımından nəzarət edir. Bundan başqa, əsas fərdi depozitlər (cari hesablar və əmanət hesabları) Bankın ümumi maliyyəsinin əhəmiyyətli hissəsini təşkil edir və bu cür depozitlərin stabilliyi və artırılması böyük əhəmiyyət daşıyır.

	1 ay ərzində AZN	1 - 3 ay AZN	3 ay - 1 il AZN	1 - 5 il AZN	5 ildən yuxarı AZN	Qeyri- müəyyən ödəmə müddəti AZN	Cəmi AZN
31 dekabr 2020-ci il							
Maliyyə aktivləri:							
- Nağd vəsaitlər və							
Mərkəzi Bankda pul							
vasaitləri	33,297	-	-	-	-	4,055	37,352
- Digər Banklardakı							
pul vəsaitləri	43,596	-	-	-	-	-	43,596
- Müştərilərə verilmiş							
kredit və avanslar	3,528	3,413	117,253	45,132	369,860	-	539,186
- Digər aktivlər	-	4,802					4,802
	80,421	8,215	117,253	45,132	369,860	4,055	624,936

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Maliyyə Hesabatları

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)

**31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə
(min Azərbaycan manatı ilə)**

27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)

27.2 Risklərin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)

Likvidlik riski (davami)

31 dekabr 2020

Maliyyə öhdəlikləri:

- Bank və maliyyə təşkilatlarından kredit və depozitlər

Müşterilerden depozitler

- Diger öhdelikler

1 ay ərzində	1 - 3 ay	3 ay - 1 il	1 - 5 il	5 ildən yuxarı	Qeyri-müəyyən ödəmə müddəti	Cəmi
AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN
3,305	-	117	14,347	21,858	-	39,627
113,587	4,272	45,891	257,343	10,159	-	431,252
1,810	161	792	3,737	-	-	6,500
118,702	4,433	46,800	275,427	32,017		477,379
(38,281)	3,782	70,453	(230,295)	337,843	4,055	147,557

Likvidlik boşluğunu ödəmək üçün Bankın 108,959 min AZN cari hesabı var. Bundan əlavə, Bank likvidlik boşluğunu ödəmək üçün müddəli əmanətləri yenilənməsi üçün müddəli əmanətlərlə danışıqlar aparmaq niyyətindədir.

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**Maliyyə Hesabatları****31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə (min Azərbaycan manatı ilə)****Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)****27 Maliyyə alətləri ilə bağlı risklər (davamı)****27.2 Risklərin idarə olunmasının məqsəd və siyasətləri (davamı)****Əməliyyat riski**

Bankın əməliyyat riski, Bankın gündəlik fəaliyyətində baş verən çətinliklər nəticəsində ortaya çıxma biləcək zərərlə əlaqədardır. Bu cür çətinliklərə elektronika və telekommunikasiya sistemlərində, rutinlərdə və başqa sistemlərdəki nasazlıqlar, eləcə də professionallığın aşağı olması və insan səhvləri nümunə ola bilər. Bankın əməliyyat risklərini minimum səviyyədə saxlamaq üçün, riskin ənənəvi təsnifatına əsasən müxtəlif növ risk vasitələrindən istifadə olunaraq risk idarəetməsi aparılır.

Bankın əməliyyat riskinə yanaşması onu aradan qaldırmağa deyil, onu baş idarəçilərin müəyyən etdiyi məqbul səviyyədə saxlamağa, eləcə də o idarəçilərin əlavə kontrol tətbiq edilməsi, mövcud kontrollerin dəyişdirilməsi və risklərə digər reaksiyalar barədə hərtərəfli qərar qəbul edə bilmələri üçün onları kifayət qədər məlumatla təmin etməyə yönəlmişdir.

28 Maliyyə alətlərinin cəmlənməsi

Maliyyə aktivlərinin və bankinq ilə bağlı öhdəliklərin əsas cəmləndiyi yer Azərbaycan Respublikasının hududları daxildir. Aşağıda, alətlərlə bağlı coğrafi təfərrüatlar təqdim olunur:

	Azərbaycan Respublikası AZN	MDB dövlətləri AZN	Digər dövlətlər AZN	Cəmi AZN
31 dekabr 2020-ci il				
Maliyyə aktivləri:				
- Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	37,352	-	-	37,352
- Digər Banklardakı pul vəsaitləri	3,236	10,898	29,462	43,596
- Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	539,186	-	-	539,186
- Digər aktivlər	4,802	-	-	4,802
	584,576	10,898	29,462	624,936
Maliyyə öhdəlikləri:				
- Bank və maliyyə təşkilatlarından kredit və depozitlər	39,627	-	-	39,627
- Müştərilərdən depozitlər	431,252	-	-	431,252
- Digər öhdəliklər	6,500	-	-	6,500
	477,379	-	-	477,379
Xalis mövqe	107,197	10,898	29,462	147,557

Premium Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**Maliyyə Hesabatları****31 Dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə (min Azərbaycan manatı ilə)****Maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)****28 Maliyyə alətlərinin cəmlənməsi (davamı)**

	Azərbaycan Respublikası AZN	MDB dövlətləri AZN	Digər dövlətlər AZN	Cəmi AZN
31 dekabr 2019-cu il				
Maliyyə aktivləri:				
- Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda pul vəsaitləri	35,302	-	-	35,302
- Digər Banklardakı pul vəsaitləri	2,573	2,460	33,828	38,861
- Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	569,844	-	-	569,844
- Digər aktivlər	5,163	-	-	5,163
	612,882	2,460	33,828	649,170
Maliyyə öhdəlikləri:				
- Bank və maliyyə təşkilatlarından kredit və depozitlər	37,585	-	-	37,585
- Müştərilərdən depozitlər	471,451	-	-	471,451
- Digər öhdəliklər	7,641	-	-	7,641
	516,677	-	-	516,677
Xalis mövqe	96,205	2,460	33,828	132,493

29 Paya görə qazanc

	2020	2019
Bank sahibi ilə əlaqələndirilən illik xalis gəlir – AZN ‘000’	3,413	8,808
Pay üzrə əsas və paylanmış qazanc məqsədilə adi səhmlərin orta sayı	1,004	679
Pay üzrə qazanc - əsas və paylanmış (manat)	3.40	12.97

30 Hesabat sonrasındakı baş verənlər və COVID-19-un təsiri

COVID-19 epidemiyasına qarşı mübarizə üçün Azərbaycan Hökuməti tərəfindən tətbiq olunan sərt karantin tədbirləri, səyahət məhdudiyyətləri, karantinlər, iş yerlərinin bağlanması, ölkə daxilində müəyyən ərazilərin qapanması 18 Yanvar 2021-ci ildə dayandırıldı.

Nazirlər Kabinetinin “2021-2022 illəri əhatə edən Peyvənd Strategiyası” haqqında 16 yanvar 2021-ci il tarixli sərəncamı əsasında Azərbaycan əhalisinin tədricən peyvəndlənməsinə başlandı.